

Simon Stephens

LUC UGASNE

KONTAKTI

Mestno gledališče ljubljansko, Čopova 14, 1000 Ljubljana, Slovenija

(Ljubljana City Theatre, Čopova 14, 1000 Ljubljana, Slovenia)

Hišna centrala (Central operator) **+386 (0)1 4258 222**

Tajništvo (Secretary) **+386 (0)1 4257 148**

Blagajna (Box office) **+386 (0)1 2510 852**, odprto vsak delavnik od 12. do 18. ure in uro pred predstavo

(open Monday to Friday from 12 a.m. to 6 p.m. and an hour before start of performance),

e-naslov (E-mail) **blagajna@mgl.si**

E-naslov (E-mail) **info@mgl.si**

Spletno mesto (Web site) **www.mgl.si**

Barbara Hieng Samobor, direktorica in umetniška vodja (General Manager and Artistic Director)

Petra Bizjak, direktoričina pomočnica – poslovna vodja (Assistant General Manager)

Janez Koleša, direktoričin pomočnik za tehnične zadeve (Assistant General Manager – Technical)

Simona Belle, vodja službe za odnose z javnostmi in trženja (Head of Public Relations and Marketing)

tel. +386 (0)1 4258 222

Katarina Koprivnikar, Katarina Bogataj (nadomeščanje), vodja projektov (Project Manager)

tel. +386 (0)1 4258 222

Helena Štrukelj, koordinatorka in planerka programa (Programme Coordinator and Planner)

tel. +386 (0)1 4440 309

Petra Setničar, koordinatorka obiska (Visit Coordinator)

tel. +386 (0)1 4258 222

Urša Petelinek in Rok Špacapan, blagajnika in informatorja (Box office and Information)

tel. +386 (0)1 2510 852

Eva Mahkovic, dramaturginja in vodja mednarodnega oddelka (Dramaturg and Head of International Department)

Petra Pogorevc, dramaturginja in urednica Knjižnice MGL (Dramaturg and Editor)

Ira Ratej, dramaturginja in vodja izobraževalnega programa (Dramaturg and Head of Education)

Alenka Klabus Vesel, dramaturginja in arhivarka (Dramaturg and Archivist)

Maja Cerar, Martin Vrtačnik, lektorja (Language Consultants)

Mojca Višner, oblikovalka (Designer)

Javni zavod Mestno gledališče ljubljansko, ustanoviteljica Mestna občina Ljubljana

Program gledališča financirata Ministrstvo za kulturo RS (iz proračuna Republike Slovenije) in MOL.

Svet Mestnega gledališča ljubljanskega (Board of Ljubljana City Theatre)

mag. Mojca Jan Zoran (predsednica/President), **Ira Ratej** (namestnica predsednice/Deputy President),

Alen Jelen, Špela Knol, Ksenija Sever

Strokovni svet Mestnega gledališča ljubljanskega (Professional Board of Ljubljana City Theatre)

Tone Peršak (predsednik/President), **Sandi Jesenik** (namestnik predsednika/Deputy President),

prof. Tomaž Gubenšek, Darja Hlavka Godina, Eva Mahkovic, Matej Puc

Ustanoviteljica

Mestna občina
Ljubljana

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

VSEBINA

- 7 Eva Mahkovic **ZA EN SAM ZELO JASEN TRENUTEK BOM VIDELA VSE, KAR SE BO ZGODILO MOJI DRUŽINI DO KONCA NJIHOVIH DNI.**
- 17 E. Jagodic **V NATANKO TEM TRENUTKU ZDAJ**
- 27 Nina Kuclar Stiković **HVALA LEPA, KER STE PRIŠLI.**

Simon Stephens

LUČ UGASNE

Light Falls, 2019

Prva slovenska uprizoritev

Premiera 24. oktobra 2024 na Velikem odru MGL

Prevajalka in dramaturginja **EVA MAHKOVIC**
Režiser **SEBASTIAN CAVAZZA**
Scenograf **BRANKO HOJNIK**
Kostumografki **JELENA PROKOVIĆ** in **SAŠA DRAGAŠ**
Avtorica glasbene opreme **DARJA HLAVKA GODINA**
Avtor videa **ANDREJ INTIHAR**
Lektorica **MAJA CERAR**
Oblikovalec svetlobe **ANDREJ KOLEŽNIK**
Oblikovalec zvoka **SAŠO DRAGAŠ**
Asistentka kostumografke **SAŠA DRAGAŠ**

Zahvaljujemo se **Studiu Ritem**, **Radiu Slovenija** in poslovalnici **Co-op Stockport**.
V predstavi je uporabljena priredba pesmi *Put u sumrak* (Darko Rundek & Cargo Orkestar)
v prevodu Sebastiana Cavazze.

Vodja predstave **Borut Jenko**
Šepetalka **Snježana Vrhunc Vurušič**
Tehnični vodja **Janez Koleša**
Vodja scenske izvedbe **Matej Sinjur**
Vodja tehnične ekipe **Dimitrij Petek**
Tonski tehniki **Sašo Dragaš**, **Miha Peterlič** in **Matija Zajc**
Osvetljevalca **Andrej Koležnik** in **Aljoša Vizlar**
Frizerke in maskerke **Anja Blagonja**, **Sara Dolinar** in **Alja Pečelin**
Garderoberki **Angelina Karimović** in **Urška Picelj**
Rekviziterka **Ana Johana Scholten**

Sceno so izdelali pod vodstvom mojstra **Vlada Janca** in kostume
pod vodstvom mojstric **Irene Tomažin** in **Branke Spruk** v delavnicah MGL.

Igrajo

Christine, Victoria, Claudie, Andrea **TANJA RIBIČ**

Bernard **BORIS OSTAN**

Jess **AJDA SMREKAR**

Ashe **VIKTORIJA BENCIK EMERŠIČ**

Steven **MATIC LUKŠIČ**

Michael **BRANKO JORDAN**

Joe **TOMO TOMŠIČ**

Andy **FILIP SAMOBOR**

Michaela **TJAŠA ŽELEZNIK**

Emma **VERONIKA ŽELEZNIK** k. g.

Filip Samobor, Veronika Železnik, Tjaša Železnik, Branko Jordan, Tomo Tomšič

Boris Ostan, Ajda Smrekar, Viktorija Bencik Emeršič, Matic Lukšič, Tanja Ribič

Ajda Smrekar

Eva Mahkovic

ZA EN SAM ZELO JASEN TRENUTEK BOM VIDELA VSE, KAR SE BO ZGODILO MOJI DRUŽINI DO KONCA NJIHOVIH DNI.

Protagonistka dramskega besedila *Luč ugasne* Simona Stephensa ni en človek, ampak družina. Drama je razdeljena na tri dele, ki se med seboj formalno precej razlikujejo: gre za tri različne dramske pisave. Prvi del je monolog Christine, alkoholičarke z devetmesečnim premorom v pitju, ki se 6. februarja 2017 malo pred peto popoldne nenadoma odloči, da nujno potrebuje steklenico vodke. Čeprav jo je *relapsa* zelo sram in naredi vse, da bi se zakrinkala, se odpravi na misijo, da bi svojo steklenico dobila. Na žalost se ji tik pred vitrino z alkoholom po možganih razlije kri: subarahnoidna krvavitev.

V drugem delu spremljamo člane Christinine družine od jutra do poznega popoldneva istega dne: ti člani družine se nahajajo na različnih lokacijah po severu Anglije in se ukvarjajo vsak s svojim problemom. Tudi če nisem psihoterapevtka, mi je jasno, da je vsak od njihovih problemov in frustracij bolj ali manj jasno vezan na Christinin alkoholizem. Iz tega dela postane jasno, da tekst nima enega protagonista, zato pa ima enotno temo: to je kolektivna družinska travma. V tem delu, ki ga moramo obravnavati kot en sam dolg, zelo kompleksen prizor, spremljamo smeri, v katere se je družinska travma razrasla. Delčki prizora so pisani realistično, vendar se med seboj prepletajo v zapleteno odrsko gmoto.

Tretji del je pisan povsem realistično: člani Christinine družine so prvič zares skupaj, pripravljajo se na Christinin pogreb.

Prvi del teksta je njegova duša, drugi del je jedro, tretji je pragmatična izpeljava. V srednjem delu, ko že vemo, da se bo življenje likov vsak čas ključno spremenilo, in to nestrpno pričakujemo, Stephens že po formi drame predvideva, da razseljeni člani družine na ta ključni dan sobivajo – njihovi problemi se med seboj seštevajo. Na odru, ko spremljamo like, ki se v istem dogajalnem času, od jutra do 16.48 popoldne (trenutek Christinine smrti), nahajajo na petih različnih lokacijah, je prepletenost in soodvisnost njihovih psihičnih poškodb še toliko bolj očitna.

JAZ MORAM NEKAM IT

V tekste Simona Stephensa, ki se večinoma dogajajo na severu Anglije, od koder je doma, je vpisana želja po odhodu iz ozkega, zaprtega, konservativnega okolja. Mnogi njegovi liki so obsedeni z željo po odhodu. V svojem okolju se čutijo ujete, nerazumljene. *Jaz moram nekam it. Ta trenutek moram nekam it. Me pelješ nekam, zdaj?* Andyja prosi Steven. In potem: *Lahko bi spizdila avto in šla v Bruselj. V Amsterdam. Si zrihtala dobre droge. Šla naprej. V Berlin. V Moskvo. ... V Sibirijo lahko prideš z avtom. Če greš od tukaj in čez morje, potem se lahko voziš vse do Sibirije, v mesto Lavrencija. Najbolj vzhodni del Rusije.* Čehovljansko hrepenenje po oddaljenem kozmopolitskem cilju, ki se ne bo nikoli realiziralo, je jasno: v Moskvo! Jess z Michaelom sedi na obali v Blackpoolu in sanjari o Ameriki, ki ji (danes! še vedno!) očitno predstavlja obljubljeno deželo: *Na samem robu Anglije sediva. Morje se vidi. Celo Dublin, na jasen dan. 365 km stran je. To ni nič. Cork je 643 km stran. To je najbolj oddaljeno mesto na zahodni obali Irske. Za tem pride New York. 5149 km.*

Želja Stephensovih likov po odhodu ni povezana s konkretnimi načrti: nobeden od njih se zares ne pripravlja na velikopotezen odhod, njihova potovanja in premikanja so vezana na lokalno, kot se lokalno premika druga Stephensova junakinja, gospodinja Harper Regan iz istoimenske igre iz leta 2008: v želji, da bi še zadnjič videla umirajočega očeta, potuje od Uxbridga do Stockporta in Manchestra. *Luč ugasne* se dogaja v petih mestih severne Anglije: predmestju Manchestra Stockportu (Christine), Blackpoolu (Jess in Michael), Durhamu (Steven in Andy), Doncastru (Bernard, Michaela in Emma) in Ulverstonu (Ashe in Joe). Ta mesta, ki so nekatera res luknje, so sicer preprejena s kotički potencialne lepote: *Je to durhamska katedrala? Čudovita je. Tisoč let je stara. / Razgled je res krasen. / Cerkev Srca Jezusovega.* Kljub temu posamezni drobci lepote ne odtehtajo občutka klavstrofobije, ki ga mesta vzbujajo v njihovih prebivalcih. *Kako majceno je vse v tej državi, pravi Steven. Kot da sem na otroškem igrišču.*

Jasno je, da Stephensovi liki kljub sanjarjenju in želji ne bodo šli nikamor. Njihove ambicije so že zdavnaj razvodenele: utopile so se v ekonomski krizi, drogah, nepričakovani nosečnosti, preambicioznih načrtih, ki jim je v svetu nenehne utrujenosti težko slediti, načrti so se utopili v vsakdanjem lajfu. Jess je študirala zvočni inženiring v Liverpoolu in končala kot učiteljica glasbe na osnovni šoli: *Hotela sem delat musko. Ko sem diplomirala, mi je nekdo rekel, da je Blackpool novi Manchester, pa sem hotela poskusit. – Zakaj nisi samo šla v Manchester? – Predrago.* Steven se ne more premakniti iz prvega letnika prava: *57 % sem dobil. Med najslabšimi petimi procenti sem.* V življenjih, ki so sicer preprejena z dolgčasom in zabijanjem časa v pubih, kot sta Jessin Cliftons in Stevenov Red Lion, je obenem bizarno težko najti čas za karkoli, kar bi nas rešilo. *Zelo pogrešam Jess,* pravi Steven. *Potem pa jo obišči,* mu odgovori Andy. *Nimam časa,* reče Steven. Kombinacija dolgčasa in prezaposlenosti z izčrpavajočo vsakdanjostjo je neverjetno *relatable*.

Člani Christinine družine (izvirni in pridruženi) mogoče živijo v različnih mestih (njihova medsebojna oddaljenost je nujna za občutek svobode / občutek, da si samostojen_a / ločen_a od družine, hkrati pa je vir frustracije in samote), a nikamor ne potujejo, samo premikajo se. Premikajo se zaradi službe: Bernard: *Na izvozu*

Matic Lukšič

Viktorija Bencik Emeršič

M18 imamo distribucijski center / zato, da bi vsaj za trenutek izkusili bližino z nekom, s katerim sploh nimajo prihodnosti: Michaela, ki zaradi Bernarda iz Yorka potuje v Doncaster, ali Emma, ki se v Doncaster pripelje zaradi Michaela: Ni tako daleč. Pol ure z busom. Celo Andy, ki je steward, se premika samo lokalno: Včeraj Edinburgh–London–Manchester–Isle of Man–Belfast. Danes zjutraj Belfast–Newcastle.

Destinacije Stephensovih likov so najbolj seedy lokacije urbanih okolij: lepljivi bari s krožniki iz stiropora, ceneni klubi, res ogabne beznice, kitajska restavracija, v kateri obenem strežejo grantinirane kapesante in sladkokislega piščanca. Liki seksajo na pokopališčih. Že cenene srednerazredne hotelske verige, Travelodge in Mercure, veljajo za prestiž. Bernard je v hotelu Mercure rezerviral nadstandardno sobo z baldahinom, vendar je ta še vedno nezadovoljljiva. Kot pravi Emma: *Hecno, še vedno zgleda malo ceneno.*

Vrhunec teh žalostnih migracij sta Ashin poskus samomora v hotelu Travelodge v Bristolu, ki se zgodi pred dogajalnim časom drame, in seveda poslednja Christinitina pot: njeno romanje v supermarket Co-Op po steklenico vodke, pred katero se kot pred oltarjem zruši in umre.

Tudi jaz bi si želela *nekam it*. Ampak za konkreten premik vedno zmanjka časa.

POLNJENJE PRAZNINE

Stephensovi liki so ob obsesivni želji po premikanju tudi v neprestanem iskanju nečesa, kar bi jih zapolnilo. Jess v družinski tradiciji mame Christine in babice Agnes za sprostitev rada poseže po pijači alkohol. Ashe je mogoče nekdanja džankica. Bernard je obseden s hrano in v kitajski restavraciji je naroči za deset ljudi, klapavice, govedino, juho wonton, alge, spomladanske zavitke, modre rakovice, vmes grizlja čips, potem si zaželi sladoleada. Tako Jess kot Steven in Bernard od ljudi za občutek bližine izsiljujejo ljubezen in seks, tudi če jim mogoče v resnici še samim ni veliko do tega. Z izjemo Ashe, ki je svojo največjo življenjsko preizkušnjo, tako se zdi, že preživela, so vsi drugi člani Christinitine družine zelo *needy*. Do najbližjih so zelo zahtevni in od njih pričakujejo reševanje. Steven Andyju: *Pred tremi dnevi sem si rekel: Sovražim svoj lajf. Potem si ti rekel, da prideš na obisk. In sem za par dni lahko šel naprej. Počakaj, da pride Andy. Počakaj, da pride Andy. Počakaj, da pride Andy. In kasneje: Poglej me v oči in mi povej, da me nikoli ne boš zapustil.*

V svoji želji so neznosni: vsi so ljudje, ki jim nikoli ni možno dati dovolj. Obenem pa je luknja, da ne rečem brezno, ki se nahaja v njih, zelo *relatable*.

LUČ UGASNE

Izvirni naslov dramskega besedila je *Light Falls*. Naslov je mogoče razumeti dobesedno, pa tudi v bolj metagledališkem smislu. Stephensovi liki nekajkrat v tekstu omenijo svetlobo, ki jo vidijo na obrazih svojih bližnjih. Christine se v uvodnem monologu spominja svoje mame: *Spomnila se bom, kako je na njen obraz padala luč*. Andy v zadnjih straneh drugega dela drame svojemu partnerju Stevenu reče: *Všeč mi je. Kako ti luč pada na obraz*.

Light Falls pa sta tudi čisto zadnji besedi dramskega teksta, zadnje didaskalije, ki označujejo konec: konec teksta, konec predstave, konec Chrstininega življenja, konec nekega obdobja v življenju neke družine. Ko sem prevajala, sem izbirala med bolj poetično in med bolj dobesedno slovensko variacijo, pri čemer sem se morala odločati tudi med svetlejšo, bolj optimistično (*padanje svetlobe na obraz*), in temnejšo, bolj končno (*ugašanje luči*). Stephensova drama je sicer prepredena tudi s srečnimi spomini, zavezništvi in drobci povezanosti, ki dajejo upanje, da bo družina, ki jo opisuje, preživela, a vendar se je z odhodom Christine v življenju njenih članov nekaj nepreklicno končalo. Zato sem se odločila, da bo slovenski naslov drame *Luč ugasne*.

Boris Ostapenko

Matic Lukšič, Filip Samobor

Branko Jordan

Tjaša Železnik

E. Jagodic

V NATANKO TEM TRENUTKU ZDAJ

Simon Stephens je eden trenutno najplodnejših in najuspešnejših britanskih dramatikov. Njegove igre so mu prinesle številne nagrade, največ jih je prejel za dramsko priredbo po predlogi romana Marka Haddona z naslovom *Skrivnostni primer ali kdo je umoril psa*. To besedilo je bilo na slovenskih odrih uprizorjeno dvakrat. Tudi sicer Stephens slovenski publiki ni neznan. Poleg omenjenega besedila je bilo pri nas moč videti uprizoritve njegovih dram *Tisti občutek padanja (Birdland/Dežela ptic)*, *Stena v morju* in *Maria*, na odru AGRFT je po motivih njegove *Pornografije* zaživela predstava *Tistega dne so se vsi sprehodili domov*, občinstvo Mestnega gledališča ljubljanskega pa se je z njegovo pisavo prvič srečalo ob uprizoritvi drame *Harper Regan* v režiji Borisa Ostana.

Tako kot *Harper Regan* (2008) tudi tokratna uprizoritev, *Luč ugasne*, preizprašuje medosebna razmerja in družinske vezi. Christine nekega februarkega popoldneva pred trgovinsko polico z alkoholom nenadoma umre in tega nihče ne opazi. »Nihče ne gleda. Nihče me ne vidi,« si misli. S tem v besede ne povzame zgolj trenutka smrti, pač pa tudi svoje življenje pred tem. Hladen, a hkrati ganljiv monolog matere, ki prikazuje globoko osamljeno žensko, ki se je z velikim trudom naučila premagati svoja čustva, je močan uvod, s katerim nas Stephens zapelje v svojo socialnokritično družinsko dramo. Dramo, ki govori o družbenih in zasebnih razkolih znotraj družine srednjega razreda nekje na severu Anglije. Z izostrenim občutkom nas popelje skozi svet opustošenih odnosov, nekomunikacije, seksa in nasilja. Utrinki v življenju družine, ki jo spremljamo, so polni jeze in žalosti, pa vendar tudi nežnosti in naklonjenosti.

Igra v svoji srži preizprašuje naše razumevanje ljubezni, ki je ne mistificira, namesto tega razkriva njene krute resnice v vsakdanjem življenju. Osvetli, kako je včasih veliko lažje izpostaviti odsotnost ljubezni kot pa izraziti njen obstoj, izraziti moč ljubezni in vezi, ki ostanejo z nami tudi po smrti. *Luč ugasne* virtuosno prepleta sicer na pogled povsem ločene zgodbe družinskih članov in odstira nekaj, kar v današnjem gledališču velja že za skoraj zastarelo – optimističen pogled na človeštvo ter upanje, da nuklearna družina kot taka kljub vsemu ni nujno obsojena na

katastrofalen konec. Stephensovi kratki in jedrnat dialogi, večplastnost in natančna izrisanost likov so ključni, da skozi žalost in tragedijo besedila ob koncu vseeno močno zasije žarek upanja.

Stephens svojih likov nikoli ne slika kot skrajno negativne, hkrati pa se ti liki tudi ne trudijo biti gledalcu všečni. Trdili bi lahko celo, da jih je sila težko vzljubiti. Ne, ker ne bi imeli občudovanja vrednih lastnosti, imajo jih celo več, a avtor pred gledalcem istočasno razkrije tudi njihove največje napake. Tako mu prepusti odločitev, ali bo lik obstajal ali ne. *Birdland* (2014) denimo prikaže karizmatično rokovsko zvezdo, ki s svojo iskrenostjo pritegne gledalca. A ko zapelje štirinajstletno dekle, za katero načrtno ne poizve, koliko je staro, se simpatija do njega lahko prevesi. Podobno v igri *Motortown* (2006), kjer vojak s posttravmatskim sindromom, ki je zaradi svojega poklica deležen marsikatero zlorabe, muči in ubije človeka in ga gledalec zato stežka vidi le še kot žrtev.

Stephensovi večplastni, tehtno premišljeni in izostreni liki torej vedno v sebi nosijo lastnosti žrtve in hudodelca. Status žrtve sicer morda pojasni njihovo vedenje, a ga nikakor ne more upravičiti. Tako avtor gledalca postavi v položaj, v katerem se je prisiljen spopasti z vprašanji o dobrem, zlu, meji med njima in o upravičenosti nekaterih človekovih dejanj. S tem, da svojih likov ne slika črno-belih, ustvarja svet resničnih ljudi in ne zgolj arhetipov. Center njegove pripovedi je slehernik, ki ga ne povzdiguje v junaka. Ima napake, je včasih nemočen, a se trudi skozi življenje prebiti po svojih najboljših močeh. Stephens svojim likom dovoli, da so samo ljudje, s čimer gledalcu omogoči, da se v njih prepozna.

Značaj Stephensovih likov običajno težko povzamemo v eni povedi. Dramatik namreč vestno skrbi, da se znajdejo v situacijah, ki jih niso vajeni ali s katerimi se še niso srečali. Povzročeno nelagodje jih prisili v ravnanja, ki sicer za njih morda niso značilna. Tako postanejo nepredvidljivi, še bolj človeški in gledalcu tudi bolj zanimivi.

Prav človeško ravnanje, predvsem pa to, kako ljudje s svojimi ravnanji in besedami vplivamo drug na drugega ter v kakšna stanja in dejanja se s tem porivamo, je tisto, kar Simona Stephensa kot pisca najbolj zanima. Naloga dramatika je, tako Stephens, da izrisuje zemljevide človeškega obnašanja – gledalec se mora spraševati o tem, kaj lik dela in zakaj, in ne, kaj čuti ali zakaj nekaj reče. Za razliko od romanov, ki se lahko ukvarjajo s spomini, refleksijo in idejami, se morajo gledališke igre ukvarjati z obnašanjem. Tako je treba denimo tudi spomine dramskega lika reflektirati skozi obnašanje in jih prenesti v akcijo.

Simon Stephens po lastnih besedah piše že vse od devetega leta. V njem je gorela velika želja, da bi pisal pesmi, ki bi jih nato uglasbil in z njimi osvajal dekleta. S podobnim namenom, očarati dekleta, ki so si želela postati igralko, je v času študija začel zahajati v gledališče in v njem se je rodila ljubezen do tega medija ter preusmerila tok njegovega ustvarjanja. Pri pisanju svojih prvih besedil se je zanašal na jezik. Izbral je like in kraj dogajanja, se usedel in pisal. Šele ko je vse besede preil na papir, se je lotil popravkov in oblikovanja zgodbe. Na tak način je med drugim nastala tudi drama *Bluebird* (1998), njegovo osmo, a prvo v profesionalnem gledališču uprizorjeno besedilo. Njegova besedila iz tega obdobja so močno asociativna, sledijo miselnemu toku, stavki so pogosto kratki.

Filip Samobor

Tomo Tomšič

SPEED
LIMIT

Njegova metoda dela se je spremenila šele, ko ga je nekega dne nagovoril Dominic Cook, umetniški vodja Royal Court Theatra v Londonu, z besedami: »Tvoj problem, Simon, je, da predobro pišeš.« Kot se spominja Stephens, je Cook izpostavil, da imajo njegove drame slabo strukturo oziroma nimajo strukture, skozi katero bi bilo moč razbrati, kakšen vpliv imajo liki drug na drugega, ne pa zgolj, kaj si med seboj povedo. To ga je spodbudilo, da se je začel svojih iger lotevati mnogo bolj sistematično. Tako je mesece premeleval temo, oblikoval like, raziskoval ozadje, sestavljal strukturo in načrtoval vsako podrobnost novega dela, preden se je čisto na koncu usedel za tipkovnico in šele takrat besede tudi preliil na papir. Po Stephensovih besedah je bila naslednjih deset let to njegova mantra, šele takrat se je znova nekoliko sprostil in občasno začel vračati k svojemu prvotnemu načinu ustvarjanja. Naučil se je namreč, da v tem procesu pisec včasih lažje odkrije, kako naprej, kadar se znajde v situaciji, ko je, kot slikovito opiše, igra kot prevrnjena želva. Živa in še vedno miga z nogami, a jo je potrebno obrniti, da se bo lahko premaknila naprej. Včasih je potrebna torej le zamena perspektive. Kot sam izpostavi, se mu je to zgodilo denimo, ko je pisal *Port* (2002). Čeprav je verjel, da piše dramo o moškem, ki se trudi zapustiti domači kraj, se je na koncu vendarle izkazalo, da drama govori o ženski, ki se vrača domov.

Seveda pa je sčasoma kot avtor tudi močno dozorel, kar mu dopušča nekoliko več svobode, saj je v svoj proces veliko bolj prepričan kot na začetku. Tako si dopušča, da ga k pisanju navdihne že samo slutnja, da bi neka ideja, tema, lik, košček dialoga, izkušnja ali zgodba, ki jo sliši, v sebi lahko skrivala nekaj, kar bi skozi svoje pisanje želel raziskati. S tastom in dvema od svojih otrok je denimo nekega dne obiskal plažo. Medtem ko je sam plaval daleč od obale, je tast skrbel za otroka, a z razdalje je Stephensu delovalo, kot da je izrazito nepozoren, zaradi česar bi se otroka lahko ponesrečila. Takrat se je, kot pravi sam, vprašal, kakšen je občutek, če izgubiš otroka. Tako je nastal predirljiv, a s kirurško natančnostjo izpisan monolog očeta z naslovom *Seawall* (2002).

Na Stephensov slog pisanja je tekom let močno vplivalo tudi redno sodelovanje z nekaterimi mednarodnimi režiserji, zlasti Sebastianom Nüblingom, Seanom Holmesom in Ivom Van Hoveom. Stephensov slog se je spreminjal, razvijal, dopolnjeval. Verjetno velja reči, da ta fluidnost načina pisanja izvira tudi iz njegovega apetita po eksperimentiranju, gledališkem raziskovanju, iz pogleda, zazrtega v prihodnost gledališča. Poleg tega je izrazito delaven in ploden avtor, ki že vse od uprizoritve igre *Bluebird* na leto ustvari vsaj eno besedilo za profesionalno produkcijo.

Igre Simona Stephensa mejijo na realizem in se ne bojijo prepletati različnih slogov in žanrov. Četudi se jih večina nagiba k drami ali celo tragediji, je v vseh moč najti tudi trenutke lahkotnosti in momente čistega humorja. Večkrat kot skozi besede je slednje mogoče doživeti skozi absurdno resničnost situacije, v kateri se je znašel njegov lik. Hkrati prav te situacije lahko vodijo tudi v neskončno napetost, boleče trenutke, nevarnost. Prav nepredvidljiva narava njegovih zgodb, risanje trenutkov, za katere ni takoj jasno, v katero smer nas bodo zapeljali, je tisto, kar Stephensove igre dela tako privlačne.

Scensko gledano Stephens, kot je razbrati iz njegovih odrskih napotkov, teži k temu, da je prostor, v katerem je igra uprizorjena, čim bolj nevtralen in čim manj zaznamovan. V ospredju njegovih iger ostaja besedilo. Kaj ljudje rečejo, kako odreagirajo. Z vzpostavitev abstraktnega prostora omogoča hitre menjave, predvsem pa igralcem in likom daje prostor, da razvijejo pripoved ter da je vsa pozornost usmerjena v to, kaj se med liki dogaja, kako delujejo drug na drugega, katere akcije se v njih sprožajo. To je namreč bistvo njegovih iger in tisto glavno, kar ga kot pisca zanima. Prostor, v katerem se dogajanje odvija, pa nam pred očmi nariše s pomočjo bogatega jezika, slikovitih besed in živih opisov.

Še eden od razlogov, zakaj je nevtralnost prostora v Stephensovih igrar pomembna, je dejstvo, da so nekatera njegova dela pisana fragmentarno, dogodki pa se odvijajo sočasno, zato so potrebne hitre menjave prizorišča. Tak primer je seveda tudi *Luč ugasne*. Trenutek Christinine smrti je monolog človeka, ki se v enem samem trenutku sooči z vsemi svojimi strahovi, obžalovanji, željami in refleksijami, ki jih prelije v besede. Trenutek Christinine smrti je tudi, ko se Jess zbudi ob tujcu in se začne vanj zaljubljeni. Ko se Steven prepira s svojim ljubimcem. Ko Ashe poizkuša priti do denarja, da bi nahranila svojega sina. In je trenutek, ko se Bernard v hotelu spogleduje z dvema ženskama. Pet sorodnikov, v petih različnih mestih, ki v istem trenutku počnejo popolnoma različne stvari, a jih en sam dogodek znova poveže. Vse to Simon Stephens v dveh slikah mojstrsko preplete. Ne samo, da se prvi in drugi del odvijata istočasno, v drugem delu se znotraj ene slike prepletajo štirje dialogi. Z razvojem pripovedi spoznamo, da so življenja družinskih članov ne glede na fizično in emocionalno distanco še vedno močno povezana.

Z drugačnim prijemom, a enako učinkovito se je Simon Stephens sočasnosti lotil denimo tudi v svoji drami *Pornography*. Igra, ki je sestavljena iz sedmih slik, nam oriše življenja sedmih likov, ki med seboj nimajo ničesar skupnega, razen da se v enem za mesto najpomembnejših dogodkov znajdejo v Londonu. Pravijo, da ko se zgodi kaj pomembnega, si vsak od nas zapomni, kje je bil in kaj je počel. In točno to je Stephens uspel ujeti v besede ter gledalcu omogočil, da isti trenutek ugleda skozi sedem različnih parov oči.

Velik vir navdiha pa je Stephensu tudi njegovo domače okolje. Prihaja iz Stockporta, mesta na severu Anglije, ki je zgodovinsko močno vezano na industrijo, kar se pozna še danes, zlasti v ekonomskem položaju tam živečega delavskega razreda. Stockport je tudi prizorišče Stephensove drame *Port* (2002), ki je prva v vrsti dram, umeščenih in avtorjevo domače okolje. Gledalci MGL so potovanje skozi severno angleško regijo spremljali že s *Harper Regan*, tam pa svoje mesto najde tudi glavno dogajanje pričujoče igre *Luč ugasne*, ki se poleg Stockporta istočasno odvija še v štirih drugih, prav tako severnoangleških, mestih.

Severno Anglijo v splošnem zaznamuje usoda delavskega razreda, ki se je po propadu lokalne industrije spopadel z ekonomskim zatonom. Stephens, ki svoje pisanje prepleta z motivi, ki jih pozna iz krajev, kjer je odraščal, njegove meje kljub temu do neke mere prestopi in v svojih besedilih riše slehernika, neopaznega, tihega posameznika v družbi, ki si služi kruh in se po svojih najboljših močeh trudi priti skozi življenje. Ta univerzalnost dopušča, da se njegova dela tako zlahka prevedejo tudi v kontekst drugih krajev in narodov. Zlasti socioekonomsko

Branko Jordan, Ajda Smrekar

Veronika Železnik

in politično okolje jugovzhodne Evrope, verjetno veliko bolj kot njen zahodni protipol, je sredina, kjer Stephensove drame lahko dosežejo močan učinek. Kultura delavskega razreda in zgodovinsko ozadje regije namreč v marsičem odzvanjata položaj na severu Anglije.

Luč ugasne je svojevrsten spev severni Angliji, kar še podčrta tudi petje *Himne severu (Hymn of the North)*, ki jo je v svoje delo vpletel Stephens, uglasbil pa Jarvis Cocker. Himna, ki so jo kritiki opisali tudi kot s krivdo prežeto ljubezensko pismo v Londonu živečega pisca njegovi rodni grudi, opominja, da četudi so časi ekonomsko gledano težki, se v osrčju severa še vedno najdeta prijaznost in dobrota. Da so sanje še mogoče in da je pred človekom kljub na videz brezizhodni situaciji še veliko dobrih stvari, ki se skrivajo tik za horizontom. Da je še upanje za uspeh, če bomo držali skupaj.

Stephensova dela, pogosto zapisana v obliki fragmentiranih monologov ali dialogov, obravnavajo teme, relevantne za današnji čas: družbeno izoliranost in agresijo ter nasilje, ki izhajata iz nje, porušene družinske strukture ali denimo vplive vojn na Bližnjem vzhodu na evropsko družbo. Njegovi liki, skoraj vedno žrtve razrednega sistema, se spopadajo s težavami s komunikacijo in trpijo posledice svojega položaja, ki jih nemalokrat spremeni v socialne monstume.

Luč ugasne je tesnobna pripoved o odpornosti, upanju in neverjetno močnih družinskih vezeh. Je zgodba o družini današnjega časa. O starših, ki sta odtujena, a ne zmoreta drug brez drugega. O otrocih, ki na poti k odraslosti zapadajo v eksistencialne krize in se borijo proti kaosu, ki vre v njih. Simon Stephens v realnem času dokumentira vzporedne prizore njihovih življenj na robu propada. Istočasno pa opiše tudi nevidno vez med člani Christinine družine, ki jih kljub osebnim udarcem usode drži skupaj in jim pomaga spopasti se z njeno smrtjo. *Luč ugasne* je bogato razplastena zgodba o življenju v soočenju s smrtjo in o tem, kako naša ljubezen preživi, tudi ko nas ni več.

Tomo Tomšič, Viktorija Bencik Emeršič

Nina Kuclar Stiković

HVALA LEPA, KER STE PRIŠLI.

Preden luč ugasne, se družina zbere. Ali pa preden se zbere družina, ugasne luč. Takrat nastopi tema, nastopi smrt, ki družino poveže bolj, kot jo je življenje kadarkoli.

Simon Stephens zelo spretno že z zunanjo zgradbo besedila, z njegovo formo, nakaže na odtujenost družinskih članov. Dramo začne z monološko obliko, Christininim notranjim monologom, monologom mame in žene v zadnjih trenutkih njenega življenja. Tik preden bo umrla, je sama. Ampak njena smrt ne bo sprožilni trenutek drame, saj za ta dogodek drugi karakterji oziroma družinski člani še nekaj časa ne bodo izvedeli. Bo pa njena smrt sprožilni dejavnik za ponovno srečanje družine. Prav tako bo Christinina smrt sprožilni dejavnik tudi za bralca, ki med spremljanjem vsakdana njenih otrok in moža napeto pričakuje, kdaj bodo izvedeli, da je umrla.

V nadaljevanju monologu sledi realistični dialog med ostalimi družinskimi člani, ki je formatiran tako, kakor da bi bile vse osebe ob istem času na istem kraju. Stephens v trenutku, ko se zamenjajo nastopajoče osebe in dogajalni prostor, v dialogu ne ustvari presledka niti ne označi novega prizora, vmes so zgolj didaskalije, ki se stikajo z dialogom, in nam povejo, da smo sedaj na drugem kraju. Tako se znotraj enega prizora, ki poteka na različnih lokacijah, a ob istem času, srečujemo z več dramskimi situacijami, v katerih nastopajo ostali družinski člani. Christinina hči Jess, mož Bernard, sin Steven in najmlajša hči Ashe. Vsak v svoji situaciji, na svojem koncu. Ravno z dialoškim formatom, zaradi katerega je videti, kakor da so vsi v istem prizoru, na istem mestu, Stephens še dodatno podčrta njihovo družinsko situacijo, ki jo zaznamujeta oddaljenost in razdrobljenost. Prav tako like v seznamu dramskih oseb na začetku besedila navede zgolj z imeni, brez označb medsebojnih odnosov (mož, hči, sin ...). Nikogar ne definira z družinskim odnosom, ker šele postopoma, tekom dialoga v drugem delu besedila, spoznamo, da so te oddaljene osebe pravzaprav družina. Družinski člani so kot sateliti in vsak izmed njih kroži v svoji orbiti, nevede, kaj se dogaja z drugimi. Jess se po žurerski noči zbudi pri sebi doma ob moškem, ki ga je spoznala prejšnji večer, Bernard je na večerji z dvema ženskama, s katerima se mu obeta seks v troje, Steven je

s svojim nekaj let starejšim fantom Andyjem, ki mu neuspešno poskuša razložiti, kako trpi zaradi študija prava, Ashe pa je doma z malim otrokom, medtem ko se njegov oče nenapovedano pojavi na njenih vratih.

Nihče od Christininih otrok, ki bi jih glede na starost lahko označili za mlade odrasle, še nima svoje družine oziroma stabilnega intimnega partnerskega življenja. Poleg tega je tukaj še Christinin mož, ki svojo ženo vara z dvema ženskama hkrati. A glede na Christininu odvisniško preteklost bralec nikomur ne more zameriti odsotnosti in distanciranosti od mame oziroma žene. Pravzaprav se ravno njena odsotnost iz preteklosti odslikava v življenju njenih sedaj že odraslih otrok. Njihovi nestabilni intimni odnosi so še en element, ki poleg formata in razseljenosti družine prikazuje osamljenost likov. Hrepenenje po bližini družinskih članov doseže svoj vrh proti koncu drugega dela, kjer sedaj že mrtva Christine, ali pa Christinin duh, ali pa Christine v trenutku, ko je njena duša zapustila njeno telo, ali pa Christinitina fantazma, ki je pravzaprav Ashina fantazma, obišče Ashe. Mama in najmlajša hči, ki je tudi že mama malemu Leightonu. Med svojim pogovorom naslovita tako vsakdanje teme, kot je izbira barve za steno kot davni spomin na počitnice ob morju. Christine hoče Ashe predati misel, kako pomembno je, da skrbi za Leightona, vpraša jo tudi, zakaj se je poskušala v preteklosti obesiti in kaj se zgodi tik pred (skorajšnjo) smrtjo. Zatem ji pove, da je ona sama mrtva in da je pred smrtjo želela kupiti steklenico vodke, s čimer prizna, da bi, če ne bi v tem trenutku umrla, po devetih mesecih, kolikor pravijo, da je uspela biti trezna, ponovno zapadla v alkoholizem. Zelo iskren in odkrit pogovor med Christine in Ashe je pravzaprav tudi edini poglobljeni dialog med dvema osebama izmed vseh družinskih članov. V tretjem delu se pogovor namreč na nobeni točki ne razvije tako globoko. Kljub globinam dialoga med Ashe in Christine pa je to še vedno pogovor, ki je morda fiktiven ali nadrealen, saj zaradi Christinitinega stanja ne more obstajati v realnosti. Mogoče se je zgodil, mogoče se ni, mogoče pa je takšen pogovor za člane družine izvedljiv šele po smrti, ko luč že ugasne.

Po Christinitini smrti se celotna družina zbere za njen pogreb. Ta dogodek Stephens označi kot tretji del drame. Prvi del je Christinin monolog, v drugem delu so sočasni prizori vseh drugih družinskih članov in v tretjem delu je na istem mestu ob istem času zbrana celotna družina. Format tretjega dela je videti identično kakor dialog v drugem delu besedila, le da si osebe tokrat delijo prostor in situacijo, tako da se dejansko pogovarjajo med seboj. Če se družina ni zbrala skupaj, ko je bila mama še živa, se zberejo sedaj, ko je ni več. Tragična okoliščina jih »prisili«, da se končno srečajo. Čeprav se večinoma pogovarjajo o tem, kaj morajo še narediti za pogreb, se ob branju naselijo občutki topline, ker so družinski člani zbrani in imajo skupen cilj. Po razpršenosti prejšnjega dela tukaj nastopijo kot povezani. Možnost za to pa jim omogoči skupen prostor, namen, dogodek oziroma ritual. Čeprav nesrečen, kot je pogreb mame in žene, ritual slovesa nastopi kot platforma za povezovanje in Stephens zaključuje z Asheino repliko, ko ta vadi za pogrebni govor, in sklene dramo z mislijo: »Hvala lepa, ker ste prišli.«

Luč ugasne tako v glavi prižge žarnico, ki osvetli vprašanje, ali se osamljeni planeti lahko združijo res šele, ko jih posrka črna luknja, oziroma ali nas večkrat zbližuje tema ali svetloba, smrt ali življenje. Ali pa vedno potrebujemo nekakšen skupni zunanji cilj in namen, da se povežemo? Stephens na pogreb mame, ki je bila alkoholičarka in

Tjaša Železnik, Veronika Železnik, Boris Ostan

je, kot pravi Jess, do konca strla srca svojih otrok, vseeno pripelje vse družinske člane. S tem nakaže na to, da je združevanje še mogoče. Konec sam po sebi niti ni tako zelo nesrečen, kot se morda zdi na začetku, ko se drama prične s smrtjo. V resnici nas avtor iz oddaljenosti, osamljenosti in teme, čeprav zapiše, da luč ugasne, morda popelje proti svetlobi. K združitvi.

Ob tem pa nastopi vprašanje, kje je danes še mogoče združevanje. V težkih časih, ki smo jih vsi že potlačili, na primer čas koronavirusa, ko gledališče ni obstajalo, se je, četudi na daljavo, med gledališčniki čutilo največ naklonjenosti in povezanosti. Takrat smo namreč vsi imeli skupni cilj, da bi se gledališča kmalu ponovno odprla. In ko so se, smo se znova razkropili vsak na svoj konec, kakor Bernard, Ashe, Jess in Steven. Steven celo izreče: »Misliš, da bodo v prihodnosti še pogrebi?« Kar sicer izpelje v cinizem, češ da ne bo prostora za vse mrtve na tem svetu. Mogoče pa je njegovo repliko brati tudi kot vprašanje, ali bo v prihodnosti še kakšen dogodek, ki nas bo vse skupaj ponovno povezal. Upajmo, da ta trenutek pride iz svetlobe in ne iz teme; ali pa smo, kakor pri Stephensu, morda ljudje takšni, da šele v popolni temi ponovno začnemo iskati svetlobo.

Tanja Ribič

Tomo Tomšič, Branko Jordan, Ajda Smrekar, Tanja Ribič, Filip Samobor, Matič Lukšič,
Tjaša Železnik, Boris Ostan, Veronika Železnik, Viktorija Bencik Emeršič

Simon Stephens

LIGHT FALLS

2019

First Slovenian production

Opening 24th October 2024 on the Main Stage

Translator and dramaturg **EVA MAHKOVIC**
Director **SEBASTIAN CAVAZZA**
Set designer **BRANKO HOJNIK**
Costume designers **JELENA PROKOVIĆ** and **SAŠA DRAGAŠ**
Composer **DARJA HLAVKA GODINA**
Video designer **ANDREJ INTIHAR**
Language consultant **MAJA CERAR**
Lighting designer **ANDREJ KOLEŽNIK**
Sound designer **SAŠO DRAGAŠ**
Assistant to costume designer **SAŠA DRAGAŠ**

We thank **Studio Ritem**, **Radio Slovenia** and **Co-op Stockport**.
The song at the end of the performance is *Put u sumrak* by Darko Rundek and Cargo Orkestar
in the Slovenian translation by Sebastian Cavazza.

Stage manager **Borut Jenko**
Prompter **Snježana Vrhunc Vurušič**
Technical director **Janez Koleša**
Stage foreman **Matej Sinjur**
Head of technical coordinators **Dimitrij Petek**
Sound masters **Sašo Dragaš**, **Miha Peterlič** and **Matija Zajc**
Lighting masters **Andrej Koležnik** and **Aljoša Vizlar**
Hairstylists and make-up artists **Anja Blagonja**, **Sara Dolinar** and **Alja Pečelin**
Wardrobe mistresses **Angelina Karimović** and **Urška Picelj**
Property mistress **Ana Johana Scholten**

The set was made under the supervision of master **Vlado Janc** and costumes under the supervision
of mistresses **Irena Tomažin** and **Branka Spruk** in the ateliers of Ljubljana City Theatre.

Cast

Christine, Victoria, Claudie, Andrea **TANJA RIBIČ**Bernard **BORIS OSTAN**Jess **AJDA SMREKAR**Ashe **VIKTORIJA BENCIK EMERŠIČ**Steven **MATIC LUKŠIČ**Michael **BRANKO JORDAN**Joe **TOMO TOMŠIČ**Andy **FILIP SAMOBOR**Michaela **TJAŠA ŽELEZNIK**Emma **VERONIKA ŽELEZNIK** as guest

The 2019 play *Light Falls* by Simon Stephens, one of Britain's most acclaimed contemporary playwrights, has a three-part structure: the first two parts take place on the same day, the 6th of February 2017, and the third part a few days later. The setting is five towns in the north of the UK: Stockport, Blackpool, Durham, Doncaster and Ulverston. As the settings are displaced, so are the characters, or rather the family that Stephens is discussing.

The first part of the play is a monologue by Christine, a middle-aged alcoholic who is buying a bottle of vodka when she suffers a stroke and dies. At the moment of death, words pour out of her: thoughts, memories, reflections, regrets, wishes to do something different in her life. In the second part, Stephens follows the members of Christine's family – her husband Bernard and children Jess, Steven and Ashe. The third part takes place before Christine's funeral: the family gathers in their house, in one place and time.

Simon Stephens (1971) is a playwright, Professor at the Manchester Metropolitan University and the recipient of many awards. His plays have been staged in several London theatres, including the National Theatre, the Royal Court, the Young Vic and the Donmar Warehouse, as well as in many theatres in Europe.

Pokrovitelj
Mestnega gledališča ljubljanskega

Energija za življenje

Gledališki list Mestnega gledališča ljubljanskega
Letnik LXXV, sezona 2024/2025, številka 4
Izdaja Mestno gledališče ljubljansko
© 2024 Mestno gledališče ljubljansko

Za izdajatelja **Barbara Hieng Samobor**
Urednice **Alenka Klabus Vesel, Eva Mahković, Petra Pogorevc, Ira Ratej**
To številko je uredila **Eva Mahković**
Lektorica **Maja Cerar**
Fotograf **Peter Giodani**
Oblikovalka **Mojca Višner**

Tisk **MatFormat**
Naklada **500 izvodov**
Ljubljana, Slovenija, oktober 2024

Po 13. točki prvega odstavka 42. člena ZDDV-1 davek ni obračunan.

SEZONA 2024/2025

www.mgl.si
info@mgl.si
01 4258 222

DRAMSKO BESEDILO

Simon Stephens

LUČ UGASNE

Prevedla **Eva Mahkovic**, marec 2024

Liki
CHRISTINE
BERNARD
JESS
ASHE
STEVEN
MICHAEL
ANDY
MICHAELA
EMMA
JOE
VICTORIA
CLAUDIE
ANDREA

Igralka, ki igra Christine, mora igrati tudi Andreo, Victorio in Claudie.

Igra se dogaja v Stockportu, Blackpoolu, Durhamu, Doncastru in Ulverstonu.

Prvi in drugi del se dogajata 6. februarja 2017.

Tretji del nekaj dni kasneje.

Na polovici drugega dela naj bo odmor.

Prostor je prej abstrakten kot konkreten, bolj naj ga določa luč kot dejanski predmeti.

Razen tretjega dela, v tretjem delu je morda lahko več predmetov.

V drugem delu je morda več igralcev na odru

sočasno, četudi niso skupaj

v istem prizoru.

PRVI DEL

CHRISTINE: Nihče ne gleda.

Nihče me ne vidi, ko grem vzhodno mimo parka Thornfield in ko zavijem s ceste Balmoral na cesto Heaten Moor in ko grem mimo nepremičninskih agencij in pralnice, ki je tudi čistilnica, in potem proti trgovini, v katero zdaj nisem stopila že celih devet mesecev. Topel dan je. Topleje kot ponavadi v tem času leta, in počasi mi bo postalo žal, da sem oblekla plašč. Moder volnen plašč je, Jess mi ga je podarila dva božiča nazaj. Oblekla sem ga kot neke vrste krinko.

Na klopci pred trgovino sedijo trije mulci, ampak so vsi preveč zaposleni z zijaanjem v svoje telefone, da bi me vsaj oplazili s pogledom. Neka ženska potiska otroški voziček v smeri proti Gladstone Grovu. Nekaj je narobe z dojenčkovo odevico, zato se ukvarja s tem in me ne opazi, ko grem mimo. Čisto vsi vozniki na križišču z Green Lane preveč strmijo na cesto, da bi opazili kakšnega pešca. Neki moški srednjih let strmi v izložbo trgovine, kot da nekaj išče. To je naravnost čudno, če vprašate mene: to, da na dan, kot je danes, na glavni ulici, kot je ta, v mestu, kot je to, v izložbi Co-opa nekaj iščeš. Ampak moški je v svojem iskanju tako skoncentriran, da me tudi on ne opazi. Zato grem noter.

Ponavljam si, znova in znova. Kot molitvico ponavljam, da vem, kam sem vstopila. Vem, kam sem vstopila. Tukaj sem že bila. Vem, kam grem.

Na hitro se razgledam. Preverim, da od zadnjič, ko sem bila tukaj, niso spremenili načrta trgovine, ker to se v supermarketih včasih zgodi, ane?

Niso.

Trudim se, da ne gledam zaposlenih, ki hodijo okrog mene in na police zlagajo kosmiče in mačjo hrano in sveže mleko in testenine in čokolade in sladolede in sadje v konzervah in mineralno vodo. Izogibam se nakupovalnim vozičkom drugih kupcev, ki se kot iz nič pojavijo pred mano. Hodim proti delu trgovine, o katerem sem razmišljala ure in ure.

Odkar sem bila zadnjič tukaj, se je osebjem najbrž zamenjalo. Nihče od zaposlenih se me ne bo spomnil. Vseeno jim bo.

Vem, kam grem. Vem, kam grem. Vem, kam grem.

Ustavi se.

Ne ustavim se.

Prerinem se mimo starejšega moškega, ki strmi v sestavine za jutranji smuti in blokira prehod. Kot kip stoji na sredi in rada bi šla mimo, moram mimo, poskusim izdavit »oprostite, prosim«, ampak je tako, kot da ne morem govorit, zato ga potisnem stran, kar ga preseneti, ampak žal nimam druge izbire. Prispem, kamor sem hotela.

Iztegnem roko proti steklu in proti tekočini in tam je tekočina in tam je steklo.

Čas se ne premika naprej. Življenja ne živimo v eni smeri. Vse, kar smo kdajkoli naredili, počnemo v tem trenutku. Vse, kar bomo kdajkoli naredili, je že bilo in to še vedno počnemo in traja.

Mislím, da me vodja poslovalnice prepozna. Mislím, da je videl, kako sem porinila tistega starca ob rob. Mogoče je slišal njegov odziv ali kaj zaslutil, tako kot včasih zaslutimo.

Včasih kaj zaslutimo. Res. Vodja poslovalnice me pogleda. Spomnim se njegovega obraza, od zadnjič, ko sem bila tukaj. Potem pogleda v kup listov, ki jih ima v roki. In spet mene. Moram domov, da vzamem čisto perilo iz sušilca in vanj naložim nov kup. Kupit moram rožmarin za marinado za nedeljo. Izbrisat moram svoj browser history. Moram pit več mineralne vode.

Februar je. Ponedeljek je.

Dvanajst minut do petih popoldne je.

Za trenutek pomislím, kako čas kar teče in teče, in zgrabi me panika kot potnika na Titaniku, ladja se dviga in spušča in proti meni dere voda. Poskušam se opomnit, da to ni resnica. Čas se ne premika naprej. Ne tako.

V natanko tem trenutku, ki je zdaj, lahko za en funt sterling kupiš en ameriški dolar in 33 centov, tisočinko unče zlata in približno

eno Mars čokoladko in pol. V natanko tem trenutku zdaj odvetniki, ki zastopajo več vodilnih svetovnih korporacij, vlagajo tožbo proti ameriškemu predsedniku, ki bi islamskim migrantom rad preprečil vstop v državo.

V tem trenutku zdaj začnejo plazovi na meji med Afganistanom in Pakistanom okrutno ogrožati življenja. V tem trenutku zdaj Nasin satelit Aqua prvič fotografira lebdeče rastlinje na venezuelskem jezeru Maracaibo. V tem trenutku zdaj premierka Velike Britanije, ki se psihično pripravlja na potencialno vstajo in hkrati praznovanje safirnega jubileja kraljice Elizabete II., opazi, da je njen suknjič barvno komplementaren njenim očem.

Mesto, kjer karotidne arterije s sprednje strani mojega vratu srečajo spinalne arterije z zadnje strani mojega vratu, se imenuje Willisov krog. Od tukaj manjše arterije dovažajo kri v moje možgane. Zaradi moje starosti ali mojih dejanj ali zaradi nesrečne anatomije ali zaradi telesa, ki sem ga podedovala, v tem trenutku zdaj, v natanko tem trenutku znotraj gibanja časa, napaka v teh arterijah povzroči, da se kri med vrhnjim delom mojih možganov in možganskim tkivom razlije.

Po mojih možganih se razlije kri.

V natanko tem trenutku, ki je zdaj, moje koleno klecne. Zdi se, da cela desna stran mojega telesa postane šibkejša kot kdajkoli prej in teža leve polovice postane neznosna. Trudim se spregovorit ali zaklicat na pomoč, ampak ne morem. Zvoki, ki se izvijajo iz mojih ust, sploh niso besede. Nekdo v supermarketu je prižgal več luči. To nima nobenega smisla. Ampak luči kar naenkrat žarijo bolj kot prej.

Čutím, kako se mi v grlu dviguje vsebina želodca. Trudim se, da bi jo obdržala v sebi.

Trudim se. Bernard, res se trudim.

Samo nekaj trenutkov in bom umrla.

V trenutku, ko bom umrla, bom hotela vedet, kje so moji otroci. Hotela bom vedet, ali se ima Steven v drugem semestru bolje. Hotela bom govorit z Jess. In morala bom k Ashe. Morala jo bom poiskat in govorit z njo in jo prepričat, da z očetom govori o fotkah, ki sem jih našla.

V trenutku, ko bom umrla, si bom v naročju želela svojega vnuka Leightona.

V trenutku, ko bom umrla, bom zavohala neki zelo znan vonj. Vonj po jajcih na oko, ki jih nekdo pripravlja v sosednjem prostoru. Čeprav to ne bodo mogla bit jajca, ker nihče ne dela jajc na oko v supermarketu, na oddelku z alkoholom. Ampak to bom vohala. Ali pa bom vohala zažgan toast? Mogoče pa je to samo nekaj, za kar beremo, da se zgodi, pa v bistvu ni res?

V trenutku, ko bom umrla, bom začutila, da so se obleke okrog mojega telesa stisnile. Blago vsakega kosa oblačila se bo skrčilo in mi preprečilo dihanje. Začutila bom nekaj mokrega. Ne bom vedela, ali je to kri ali kaj drugega. A mi iz nosu teče kri? Kakšna sramota! Pojma nimam, kaj narediš, če ti iz nosu teče kri. Stisneš nos. Ne nagibaš glave nazaj. Samo močno stisneš nos.

V natanko tem trenutku bo na celem svetu umrlo še šest tisoč tristo šestnajst drugih ljudi.

Petnajst tisoč ljudi se bo rodilo.

Ko umreš, se iz prve osebe premakneš v tretjo osebo. In iz sedanjika se premakneš v preteklik. V trenutku, ko bom umrla, bom začutila, da se to dogaja meni.

Odrasla je v Wakefieldu kot edinka. Njena mama je pekla piškote, jih prodajala lokalni trgovini in tako pomagala preživljati družino. Kot deklica si je želela postati sprevodnica na avtobusu.

Po šoli si je želela v internat v Švico kot ženske, o katerih je brala v knjigah.

Želela si je postati artistka na trapezu in potem si je želela postati Rudolf Nurejev. Ko je bila stara dvanajst let, je njena mama odšla od doma.

Piti je začela pri štirinajstih, da bi premagala občutek, da nikamor ne spada. Iz lokalnih trgovin je kradla mošt in cigarete. Tako je vedno lahko kaj ponudila drugim otrokom, s katerimi se je družila, da bi premagala občutek, da nikamor ne spada.

Zanosila je pri sedemnajstih, z moškim, ki je

ni ljubil tako zelo, kot je mislila, da ona ljubi njega. Rodila je prvo hčer, Jessico.

Pri devetnajstih se je poročila z nekim drugim moškim iz Ulverstona. Zanj je vedela, da ga ne ljubi. Bernard. Morala se je poročiti z njim, da bi lahko šla iz Wakefielda. Sčasoma ga je vzljubila. Krasen je bil z Jessico, ki jo je začela klicati Jess. Tudi njegova mama je bila krasna. Njegov oče je bil besen. Preselila sta se v Stockport in imela dva otroka. Stevena in Ashe.

Potem je minilo nekaj časa in ko so otroci malo zrasli, se je spet začelo pitje.

Na koncu je morala imeti zvečer na nočni omarici tri velike kozarce vodke; v primeru, da se bo ponoči zbudila in hlatala za zrakom in se tresla.

Na poti iz trgovine je po ulici skrivala steklenice. Steklenice je skrivala tudi povsod po hiši, v vsaki sobi eno. Tako je lahko, ko je ostala sama v sobi, naredila požirek vodke.

V McDonald's je tihotapila flaše vina. To Stevenu in Ashe ni bilo všeč. Ko ju je pobrala iz šole, je bila na šolskem dvorišču dvakrat pijana. Jess je bila zaradi tega žalostna. Enkrat so jo v podružnici Co-opa Heaton March ujeli, kako je kradla. Ko so jo aretirali, je bila stopnja alkohola v krvi osemkrat nad za vožnjo toleriranim odstotkom. Čez noč so jo zadržali na policiji. Otroke so morali iz šole pobrati sosedi.

Enkrat jo je Jess našla, kako se po vseh štirih plazi po dnevni sobi. Bila je prepričana, da nekaj išče. Ni se mogla spomniti, kaj.

V trenutku, ko bom umrla, se bom spomnila, kako je bilo sedet na vrtu s kozarcem belega vina, ena kocka ledu, medtem ko Bernard v hiši gleda kriket.

Spomnila se bom občutka, ko se mi je na plaži na jugu Walesa v hrbet uprlo sonce.

Spomnila se bom okusa ingverjevih piškotov, ki jih je delala moja mama, in kako so se mi koščki ingverja zatikali v luknje med zobmi.

Spomnila se bom svoje mame in njenega vonja in vonja njenih puloverjev in kako sem, ko sem bila majhna punčka, nosila njene puloverje, ko me je zeblo, in zeblo me je. Zeblo me je. Zeblo me je.

Spomnila se bom barv v njenih očeh. Kako sem, ko sem se zagledala v te oči, v teh barvah včasih videla bleske in koščke svetlobe. Spomnila se bom, kako je na njen obraz padala luč.

In spomnila se bom dneva, ko je odšla od doma.

Natanko v trenutku, ko bom umrla, bo cel sever Anglije, od Blackpoola do Durhama, zalil dež. Z jasnega se bo ulilo. Nevihten dež. Nevihten dež, kot bi prišel iz nič. Deževalo bo s praznega neba, z neba brez oblakov. Meteorologi bodo osupli.

Brez opozorila.

Za en sam zelo jasen trenutek bom videla vse, kar se bo zgodilo moji družini do konca njihovih dni. In videla bom, kaj se bo zgodilo mojemu mestu, moji državi in celemu svetu. Z ničemer ne bom mogla preprečit, da bi se vse to zgodilo.

Pred tremi meseci je moja hči Ashe v hotelu Travelodge v Bristolu na luč zavezala pas.

Z vso težo se je obesila nanj, da bi preizkusila, če drži. Potem je pas zavezala v zanko.

Kje je moj telefon? Ne najdem telefona.

Potrebujem telefon. Mi lahko pomagate?

Oprostite. Imate kaj denarja? Malo si moram izposodit. Moram najt telefon. Res mi je grozno nerodno.

Začela se je pesem.

A-capella zapoje verz iz pesmi Himna severa.

Glasba je utihnila.

Vrti se odjavna špica.

Primi me za roko.

Podpišite tukaj. Podpišite tukaj. Podpišite tukaj. In še tukaj.

Ne odhajaj.

Vdihni.

DRUGI DEL

Jess in Michael v spalnici stanovanja v Blackpoolu.

JESS: Si strmel vame?

MICHAEL: Ne.

JESS: Pa si, ane?

MICHAEL: Nisem, Jess.

JESS: Odprem oči in, bam, ti.

MICHAEL: Gledal sem te. To ni isto kot strmel.

JESS: Zelo neugoden pogled za takrat, ko se zbudiš.

Že itak sem imela čudne sanje. Zadnja stvar, ki jo rabim, je, da odprem oči in vidim tebe, kako zijaš vame.

MICHAEL: Se mi je zdelo, da nekaj sanjaš.

JESS: Kaj kurac pa to pomeni?

MICHAEL: Premikala si se. In mrmrala.

JESS: O bog, sem rekla! Kako dolgo si pa buljil vame?

MICHAEL: Nisem buljil vate.

JESS: A si si ga –

MICHAEL: Ne! Že nekaj časa sem bil buden. Nisem mogel spat. Preveč si se premikala. Mi kradla odejo. Neudobno je bilo. Vstal sem, da bi si naredil čaj. Nisem našel grelnika vode. Vrnil sem se v posteljo. Premetavala si se. Ne bi mogel ne videt. To bi bilo čudno. Kar pa ne pomeni, da sem strmel vate. Pomeni, da sem videl, da ti nekaj dogaja. Glede na to, da sva, no, v isti sobi in v isti postelji in to.

JESS: Nikoli ne kradem odeje.

MICHAEL: Ja, pa jo.

JESS: Še nikoli me ni nihče obtožil, da kradem odejo.

MICHAEL: No –

JESS: Kako ti je že ime?

MICHAEL: A se ne spomniš?

JESS: A bi vprašala, če bi se spomnila?

MICHAEL: Michael. Ime mi je Michael, Jess.

JESS: Me veseli, Michael. Jaz sem Jessica.

MICHAEL: Ja. Si rekla včeraj. Kaj si sanjala?

JESS: Sanjala sem, da me je nekdo spremenil v ptiča.

MICHAEL: Faking šit.

JESS: Bilo je zelo neugodno.

MICHAEL: V ptiča?

JESS: Ja.

MICHAEL: Si letela?

JESS: Ne spomnim se letenja. V glavnem se spomnim, kako sem tiščala roke nazaj in kako so se spreminjale v krila. Nisem uživala, če te slučajno to zanima. A sva seksala?

MICHAEL: Fak, Jess.

JESS: Vprašala sem: »A sva seksala?«

MICHAEL: Kako pijana si pa bila?

JESS: Kako pijana sem zgledala? A sva?

MICHAEL: Ne.

JESS: Si zihér?

MICHAEL: Em. Ja. Povsem zihér sem.

JESS: Kaj pa potem delaš tukaj?

MICHAEL: Prosim si me, da te peljem domov. Peljal sem te domov. Mislil sem vzeti Uber.

JESS: Ne zaupaj instituciji Uber.

MICHAEL: Rotila si me, naj ne vzamem Uber.

JESS: Zelo ohlapne varnostne ukrepe imajo in ne plačujejo davkov.

MICHAEL: Kar precej si se razburila glede Ubra.

JESS: Zelo močno čutim na to temo.

MICHAEL: Rekla si, da nočeš bit sama. Malo si bruhala.

JESS: Šit.

MICHAEL: V redu je. Peljal sem te na WC. Držal sem ti lase. Dal sem te spat. Potem sem mislil it, ker si itak spala.

JESS: Sneaky bastard.

MICHAEL: Ampak sem se odločil, da ne grem.

JESS: Si pa razmišljal o tem.

MICHAEL: Ulegel sem se na kavč, ampak je bilo malo hladno. Potem sem poskusil spat na tleh, ampak me je uščipnilo v križu, zato sem se ulegel zraven tebe.

JESS: Hmm.

MICHAEL: Kaj?

JESS: Lepa zgodba. Nimam grelnika vode.

MICHAEL: Sem opazil.

JESS: Ne pijem vročih pijač. Stvar načel.

MICHAEL: Samo vodko?

JESS: Ne. Vodo pijem. Veliko vode pijem. In Diet Coke. Obožujem Diet Coke. Čaj pa ima okus po blatu. Kava lepo diši, ko pa jo poskusiš, je faking nagnusna. Zakaj nisva seksala?

MICHAEL: Pijana si bila.

JESS: Pa kaj?

MICHAEL: To mi ni privlačna misel.

JESS: O, hvala lepa. Očarljivo!

MICHAEL: Nisem rekel, da mi nisi privlačna. Samo to, da sem hotel bit do tebe malo –

JESS: Kaj?

MICHAEL: Spoštljiv?

JESS: Kaj?

MICHAEL: Spoštljiv.

JESS: Aha. Razumem!

MICHAEL: Kaj?

JESS: Večina ljudi bi za svojo supermoč izbrala letenje. Kreteni. Jaz bi si absolutno, brez kakršnega koli dvoma izbrala nevidnost. Vse vidiš. Izjemno. Letenje me pa niti malo ne privlači. Tako da mi sanje, v katerih sem se spremenila v ptiča, niso razkrile neke moje dolgoletne fantazije. Bilo je samo neverjetno bedno.

Kaj delaš?

MICHAEL: Oblačim se.

JESS: Ni se ti treba obleč. A ne maraš seksa?

MICHAEL: Ni to, da ne maram seksa.

JESS: Raje seksaš s fanti?

MICHAEL: Ni to.

JESS: Danes je faking ponedeljek, a?

MICHAEL: Ja.

JESS: Bolniško moram vzeti. Taka ne morem na job.

MICHAEL: Kje pa delaš?

JESS: Saj nisi poročen? Fak. A si? To se mi ves čas dogaja.

MICHAEL: Kaj?

JESS: Privlačim poročene moške. Radi hodijo tja.

MICHAEL: Kam?

JESS: V Cliftons. Ob nedeljah, za nedeljski program. Všeč jim je, kako plešem, in to. Potem se zbudim v njihovi hotelski sobi, taka jajca. Potem zapiska telefon in je njihova žena.

MICHAEL: Nisem poročen.

JESS: Ti si Garyjev friend, ane? Gary Edgely?

MICHAEL: Tako je.

JESS: Rada imam Garyja. Eden tistih, ki so bili najbolj prijazni z mano. Ko sem se preselila sem.

MICHAEL: Lepo.

JESS: Nisem seksala z njim, brez skrbi.

MICHAEL: Ni me skrbelo, da si.

JESS: Ja, pa te je. Obrazek ti je preplavila skrb.

A mi narediš eno uslugo? Medtem ko pokličem na job, da sem bolna?

MICHAEL: Ja.

JESS: A mi prosim prineseš kozarec vode?

On odide.

Ona ostane sama.

Bernard in Michaela v pubu Salutation v Doncastru.

BERNARD: To je najstarejši pub v Doncastru.

MICHAELA: A res?

BERNARD: Mislim, da ja. Mislim, da sem nekje bral o tem. Mogoče sem zamešal s kakšnim drugim. Ali je najstarejši ali pa ima najdaljši šank.

MICHAELA: Aha.

BERNARD: Zelo dolg šank ima.

MICHAELA: Ja, pa res.

BERNARD: Kako si, ljubica?

MICHAELA: V redu, Bernard, hvala. Super sem.

BERNARD: Super. Lepo te je videt.

MICHAELA: Tudi tebe je lepo videt.

BERNARD: Zgledaš krasno.

MICHAELA: Hvala.

BERNARD: Je bil dober mesec?

MICHAELA: Kaj?

BERNARD: En mesec te nisem videl.

MICHAELA: Je že cel mesec?

BERNARD: Je, ja.

MICHAELA: O bog. Ja. Dober, ja. Ne?

BERNARD: Ja. Služba v redu?

MICHAELA: Služba super. Isto.

BERNARD: Super.

MICHAELA: Kako si ti, Bernard?

BERNARD: Jaz sem v redu. V redu sem. V redu.

Kar vznemirjen.

MICHAELA: Si mislim.

BERNARD: Nagajivka.

MICHAELA: To pa.

BERNARD: Super. Hvala, da si, no, da si organizirala tole.

MICHAELA: Ni se mi treba zahvaljevat.

BERNARD: Ne. Vzemi čips.

MICHAELA: Hvala.

BERNARD: In, v pričakovanju rojstnega dne?

MICHAELA: Nič posebnega ne planiram.

BERNARD: Ne?

MICHAELA: Pijača s frendi, najbrž.

BERNARD: To bo fino.

MICHAELA: Želim si, da bi šel lahko zraven.

BERNARD: Tudi jaz.

MICHAELA: Lahko bi šel.

BERNARD: Bom poskusil.

MICHAELA: Samo v center bomo šli. Lahko rečeš, da imaš sestanek.

BERNARD: Vem.

MICHAELA: Pa ne boš.

BERNARD: Zame ni samoumevno ali enostavno.

Poslal ti bom čestitko.

MICHAELA: A boš?

BERNARD: Zelo dober sem z rojstnodnevnimi čestitkami.

MICHAELA: Res?

BERNARD: V planerju imam zaznamke. Nikoli ne pozabim na rojstni dan. Slovim po tem.

MICHAELA: Super.

BERNARD: In če mi uspe, da pridem na pijačo, bom prišel.

MICHAELA: Krasno.

BERNARD: Hrana tukaj je zanič.

MICHAELA: Ja?

BERNARD: Grozljiva. Postrežejo ti na ... Krožnike iz stiropora imajo.

Lahko bi se dobili v Leedsu. Ali bi jaz prišel v York. Za drugič.

MICHAELA: Za moj rojstni dan.

BERNARD: Je pa tukaj malo lažje izvedljivo.

MICHAELA: Vem.

BERNARD: Bolj diskretno.

MICHAELA: Poglej se.

BERNARD: Kaj?

MICHAELA: Kako živčen pa si ti, Bernard?

BERNARD: A je tako očitno?

MICHAELA: Zelo dobro te poznam.

BERNARD: Devet mesecev je že. Midva.

MICHAELA: Vem.

BERNARD: A ona zagotovo –?

MICHAELA: Zdajle mi je poslala sms.

BERNARD: Res? Aha.

MICHAELA: Čez dve minuti bo tukaj.

BERNARD: Aha. Aha. Aha. Super.

MICHAELA: Upam, da ti bo všeč.

BERNARD: Gotovo mi bo.

MICHAELA: Včasih je malo off.

BERNARD: Off?

MICHAELA: Malo nepredvidljiva. Že nekaj časa je nisem videla. Ne zares.

Michaela dobi sms.

MICHAELA: To je ona.

BERNARD: Aha. Bom kar.

MICHAELA: Počakaj tukaj.

Michaela odide.

Bernard sedi sam.

Zategne kravato.

Spije malo piva.

Poje nekaj čipsov.

Pogleda na uro.

Jess je sama v svoji spalnici v stanovanju v Blackpoolu.

Michael se vrne. Poda ji kozarec vode.

Ona stopi proti svoji torbici, vzame tablico tablet proti bolečinam, vzame tri, popije vodo.

JESS: Ti pa že spet?

MICHAEL: Že spet kaj?

JESS: Že spet strmiš vame?

MICHAEL: Ne strmim.

JESS: Sploh ne veš, da to delaš.

On jo pogleda. Nasmehne se.

MICHAEL: Si poklicala, da si bolna?

JESS: Ja.

MICHAEL: Se pravi imaš frej dan!

JESS: Tako zgleda.

MICHAEL: Kaj pa delaš?

JESS: Učiteljica sem.

MICHAEL po premoru: A ja?

JESS: Te to preseneča?

MICHAEL: Em. Ne vem. Malo.

JESS: Na Westcliffu učim.

MICHAEL: V osnovni šoli учиš?

JESS: Četrty razred. Pa tudi vodja glasbene vzgoje za vse razrede sem.

On razmišlja o tem.

MICHAEL: Ksilofon!

JESS: Kaj?

MICHAEL: Veliko igraš na ksilofon. V osnovni šoli. Všeč mi je ksilofon. Všeč mi je zvok, ki ga proizvaja ksilofon.

Ona ga pogleda.

Kdaj si se preselila sem?

JESS: Po koncu faksa. Hodila sem na Liverpool, zvočni inženiring. Hotela sem delat musko.

Ko sem diplomirala, mi je nekdo rekel, da je Blackpool novi Manchester. In sem hotela poskusit.

MICHAEL: Zakaj nisi samo šla v Manchester?

JESS: Predrago.

MICHAEL: Ja.

JESS: Iz Manchestra sem doma, tako da bi bilo preblizu.

MICHAEL: Res?

JESS: Iz Stockporta sem.

MICHAEL: Všeč mi je Stockport.

JESS: Ja.

MICHAEL: Moja bivša žena je imela prijateljico, ki je bila iz Stockporta, in enkrat sva šla tja obiskat njeno mamo, trenutno se ne spomnim, zakaj.

JESS: Tvoja bivša žena?

MICHAEL: Ja.

JESS: Torej si poročen?

MICHAEL: Ne več.

JESS: Saj sem vedela, da si poročen.

MICHAEL: Nisem.

JESS: Kdaj si se ločil?

MICHAEL: Pred tremi leti.

JESS: Res?

MICHAEL: Res.

JESS: Če bi te prosila, da mi pokažeš pravni dokument, ki je dokaz za to, bi mi ga lahko, a?

MICHAEL: Ja. Kaj? Zakaj?

JESS: Tvoja faca!

MICHAEL: Kaj je z njo?

JESS: Spet si čisto splašen.

MICHAEL: Samo poskušam ti -

JESS: Sledit.

MICHAEL: Tako nekako.

JESS: A imaš za danes že tisoč planov?

MICHAEL: Ne.

JESS: Milijon stvari, ki jih moraš naredit.

MICHAEL: Ne milijon.

JESS: Par sto.

MICHAEL: Ene štiri.

JESS: Se ti zato tako mudi obleč? Moraš delat ali kaj?

MICHAEL: Danes ne.
 JESS: Kaj pa delaš?
 MICHAEL: V gamblingu delam.
 JESS: Bi rekla, da to je pa faking beden job, a ni?
 MICHAEL: Kaj pa vem. Stalne stranke so okej.
 JESS: Stalne stranke v gamblingu pa niso okej.
 MICHAEL: Ene par jih je res veselih fantov.
 JESS: A si od tukaj?
 MICHAEL: Ja, sem. A ti lahko nekaj rečem?
 JESS: Karkoli.
 MICHAEL: Zelo lepe oči imaš.
 JESS: Pa ne tega.
 MICHAEL: Zakaj ne?
 JESS: Sovražim komplimente.
 MICHAEL: Zakaj?
 JESS: In celo med komplimenti je ta precej predvidljiv, če ne zameriš.
 MICHAEL: Moj namen ni bila izvirnost, ampak resnicoljubnost.
 JESS: Če bi pohvalil moja ramena, bi bilo bolj. Ker a) imam izjemna ramena, in b) bi bilo to bolj izvirno.
 MICHAEL: Tvojih ramen nisem videl. Tvoje oči pa so mi všeč.
 JESS: Če so ti tako všeč moje oči, zakaj se ti potem tako mudi po svojih stotinah oprakov?
 MICHAEL: Ne –
 JESS: A moraš it obiskat bivšo ženo?
 MICHAEL: Danes ne.
 JESS: Sploh ni bivša, ane?
 MICHAEL: Vidim jo, kadar grem pobrat sina, in takrat, ko ga pripeljem nazaj.
 JESS: Sina imaš?
 MICHAEL: Ja.
 JESS: Faking Nora.
 MICHAEL: McKenzie mu je ime. Pet let je star. Trikrat na štirinajst dni ga vidim.
 JESS: To pa ni dosti, ne?
 MICHAEL: Ne toliko, kot bi si želel.
 JESS: Ampak danes ne greš ponj?
 MICHAEL: Ne.
 JESS: In tudi službe nimaš danes?
 MICHAEL: Ne.
 JESS: A bi potem šel z mano na zajtrk?
 Kupila ti bom milijon šalc čaja. In potem se lahko druživa in skupaj preživiva dan. Lahko bi šla na plažo, da se nama kaj zgodi, lahko greva v kino ali v lunapark ali v faking cerkev, če te to zanima.
 MICHAEL: Me ne.
 JESS: Zakaj ne? Cerkev je super.
 MICHAEL: Ne verjamem v Boga.
 JESS: No. Ja. Seveda ne. Je pa v cerkvah zelo mirno, in včasih je malo miru in tišine neverjeten blagoslov, a se ti ne zdi?
Andy in Steven jesta pred kavarno v Durhamu.
 ANDY: Fak, lepo te je videt, Steven.
 STEVEN: Zgledaš –
 ANDY: Kako?
 STEVEN: Zgledaš amazing, Andy.
 ANDY: Ne bit trapast.
 STEVEN: Če je pa res. Pogled nate je čudežen.
Bernardu se v pubu pridružieta Michaela in Emma.
 BERNARD: O, lepo. Živjo.
 EMMA: Čav.
 MICHAELA: To je Emma.
 BERNARD: Živjo, Emma.
 MICHAELA: In to je Bernard.
 EMMA: Oj.
 BERNARD: No – sedi. Bi kaj spila? Zgledaš –
 ANDY: Veš, kako zgledam?
 STEVEN: Kako?
 ANDY: Star.
 STEVEN: Ni res.
 ANDY: Faking je res. Čez dve leti bom trideset.
 STEVEN: Trideset ni star.
 ANDY: Ti si moj toy boy.
 STEVEN: To mi je dobro.
 ANDY: Verjamem.
 JESS: Štiriindvajset si bil star.
 MICHAEL: Ja.
 JESS: Kar mlad.
 MICHAEL: No.
 JESS: Precej mlad.
 MICHAEL: Moja mami je bila devetnajst, ko je rodila mojega brata.
 JESS: Moja sestra Ashe je edina v naši družini, ki ima otroka. In tudi mlajša od mene je. Okrog tvojih let. Moral bi jo spoznat.
 MICHAEL: Nočem je spoznat. Ti si mi všeč.
 JESS: Leighton mu je dala ime. Skoraj dve je star.
 EMMA: A ne bomo jedli?

BERNARD: Bomo. Ne tukaj.

EMMA: Faking sestradana sem.

BERNARD: Aha.

ANDY: Tole je odlično.

BERNARD: Imam pa čips.

EMMA: Hvala.

BERNARD: Lahko pa gremo zdaj jest, če bi radi šli direktno. Ni treba, da tukaj pijemo.

EMMA: Nisem mislila, da nočem česa spiti. Jaz rada kaj spijem.

ANDY: Razgled je krasen.

BERNARD: Super.

EMMA: Bi pa raje kaj spila v restavraciji.

BERNARD: Ja. Seveda. Mislim sem samo –

EMMA: Mislim si, da si moram malo pomirit živce, nekaj takega.

BERNARD: Nekaj takega.

EMMA: Povsem nepotrebno.

ANDY: Pokvarjenec.

MICHAEL: Kaj se smeješ?

JESS: Ne smem se. Smejem? Jaz? Nikoli se ne smejem.

STEVEN: Kako je bil avtobus?

ANDY: V redu. V redu. V redu. Bizarno prazen je bil. Jaz in še dve osebi. Študenta. Tako da sem bil jaz cenjeni starešina avtobusa National Express med Newcastlom in Durhamom.

JESS: Koliko je tvoj brat starejši od tebe?

MICHAEL: Osem let.

JESS: Me zanima, če sem ga kdaj, če ga poznam.

MICHAEL: Deset let že živi v Melbournu.

JESS: Kul.

MICHAEL: Ja.

JESS: A potem ves čas hodiš tja na obisk?

MICHAEL: Ne ves čas.

JESS: Jaz bi, če bi bila ti. Morska hrana na žaru na plaži pa to. A sta skregana ali kaj?

MICHAEL: Nisva. Zelo pomembna oseba v mojem življenju je bil. Ko sem odraščal. Skrbel je zame, tako nekako.

JESS: Aja?

MICHAEL: Mami je umrla, ko sem bil dojenček, čisto majhen sem bil, in oči je veliko delal, tako da je on kuhal in me čuval in z mano delal nalogo in to.

JESS: Šit.

MICHAEL: Ja.

JESS: Žal mi je.

MICHAEL: Je že v redu.

JESS: Kako je pa umrla?

MICHAEL: Ubila se je.

JESS: Fak. Oprosti. To je zdaj verjetno zvenelo agresivno. Moja reakcija. Presenečena sem bila, ne agresivna. To je faking grozno. Zelo, zelo, zelo, zelo žal mi je.

ANDY: To je torej eden od tvojih najljubših spotov, Steven?

STEVEN: Ne. Našel sem ga na TripAdvisorju.

ANDY: Odlično.

STEVEN: Pisalo je, da je dobra kava.

ANDY: In tudi absolutno je.

STEVEN: In da je čudovit razgled.

ANDY: Kot sem že rekel.

STEVEN: Te ne zebe?

ANDY: Ne.

STEVEN: Hotel sem, da jeva zunaj.

ANDY: Zakaj?

STEVEN: Ko smo zunaj, drugače mislimo. Ker vidimo obzorje.

ANDY: Super.

STEVEN: Kako je bil job?

ANDY: Izjemno čaroben.

STEVEN: Lepo. Kje si bil?

ANDY: Včeraj Edinburgh–London–Manchester–Isle of Man–Belfast. Danes zjutraj Belfast–Newcastle. Danes samo en let. Moral bi domov. Pa sem se ekstra potrudil in te prišel obiskat.

STEVEN: Hvala.

ANDY: V veselje mi je.

STEVEN: Moraš bit izmozgan.

ANDY: Ne, v redu je bilo. S Carlo sem delal. Z njo se imava vedno fino. Ona je imela business. Jaz imam na krajših letih raje economy. Pilot ni bil kreten. Vsi so se obnašali.

STEVEN: Je bil kdo hot?

ANDY: Kje?

STEVEN: Med potniki.

ANDY: Če je bil kdo med potniki hot?

STEVEN: Ja?

ANDY: A resno?

STEVEN: Mhm.

ANDY: Vsi so poročeni poslovneži, ki dnevno migrirajo v offshore banke na Jersey.

STEVEN: Zveni izjemno seksi.

ANDY: Lahko si zamislim kaj bolj seksi.

STEVEN: Si mislim.

ANDY: Umiri se.

STEVEN: Pogrešal sem te pač.

ANDY: Dobro. Prav je, da me pogrešaš. Ker sem faking super.

STEVEN: Ja, si. Vsekakor si.

ANDY: Torej.

STEVEN: Torej.

Pogledata se. Čakata, kdo bo prvi.

STEVEN: Kaj bi rad počel jutri?

ANDY: Lahko bi cel dan ostala v hotelski sobi.

STEVEN: Ha.

ANDY: Resno.

STEVEN: Hočeš na obalo? Lahko bi šla do obale.

ANDY: A smo tukaj blizu obale?

STEVEN: Milijon kilometrov stran.

ANDY: Odlično.

STEVEN: Poglej tukaj dol.

Reka ovija grad. Filing je, kot da si blizu morja, čeprav res nisi. Severni Penini so kar blizu. Ko je jasen dan, se jih vidi. Ne danes. Lahko bi šla tja, če bi to rad.

ANDY: Ali pa če cel dan ostaneva v sobi in gledava ragbi?

STEVEN: Zajebavaš me.

ANDY: Bulls igrajo proti Warrington Wolves.

STEVEN: A bi šla po večerji do katedrale?

ANDY: Morala bi najprej v hotel in se čekirat.

STEVEN: Potem bi šla lahko plesat, če bi.

ANDY: Že našel kakšne dobre klube?

STEVEN: Same res sumljive beznice.

ANDY: Potem pa mogoče ne danes, otrok moj.

STEVEN: Če bi rad dober plac za plesat, greva lahko v Newcastle. Na vlak se da priti, ne da plačaš. Ni pregrad.

ANDY: Samo v posteljo s tabo bi rad.

BERNARD: Hvala.

EMMA: Zakaj?

BERNARD: Da si prišla, in, saj veš.

EMMA: Ti boš plačal večerjo.

BERNARD: Vem. Ampak.

EMMA: Rada imam kitajsko.

BERNARD: Ja. Tudi jaz. In -

EMMA: In kaj?

MICHAELA: Zajebava te.

EMMA: Glej njegov obraz.

MICHAELA: Ne poslušaj je.

EMMA: Kot mali fantek.

BERNARD: Porednica.

EMMA: Dosti bolj urejen si, kot sem pričakovala.

BERNARD: V službi sem bil.

EMMA: Aha.

BERNARD: Vedno se splača naredit vtis.

EMMA: Si to srajco sam zlikal?

BERNARD: Em. Ne.

EMMA: Jo je žena?

BERNARD: Ona, ja.

EMMA: Lepo jo je zlikala. Lepa kravata. Zlikana srajca. Zloščeni čevlji. Odlično, vse to.

BERNARD: Ne bi govoril o ženi.

EMMA: Ne. Seveda ne. Sem pa trapasta. Oprosti.

Ne velik oprosti. Tak majhen oprosti.

MICHAEL: Nič o njej se ne spomnim.

Videl sem fotke in to, oči pa nikoli ne govori o njej. Brat včasih je. Dva tedna sem bil star. Nikoli nisem poznal nič drugega kot očija in brata, tako da mi je šele potem, ko sem malo zrasel, postalo čudno. Pa ne, da sta mi prikrivala, da se je ubila. Tako da nisem doživel nobenega šokantnega razkritja. Zame je bilo vse to pač navadno. Kot da del mene misli, da je normalno, tako nekako. Res mi je žal. Občutek imam, da ti je zdaj nerodno zaradi mene in tega res nisem hotel. Včasih ljudem več tednov ne povem. Ti pa imaš tako energijo, da sem dobil občutek, da bi se moral potruditi in bit iskren. Vsaj to.

BERNARD: A bi -

MICHAELA: A bi šli?

STEVEN: Takoj. Jaz bi mogoče sladico.

JESS: Samo da se privadim. Mogoče rabim minuto ali dve.

MICHAEL: Okej.

STEVEN: Mogoče tiramisu. Tiramisu naj bi bil tukaj amazing.

JESS: Kakšen občutek je bil, ko si dobil sina?

MICHAEL: Najboljša stvar, ki se mi je zgodila.

JESS: Zakaj?

MICHAEL: Tako lep je. Ko je bil dojenček, sem stal ob njem in gledal, kako spi.

JESS: Vidiš.

MICHAEL: Kaj?

JESS: To je tvoj fetiš. Da gledaš, kako ljudje spijo. Zelo sumljivo. Moral bi rešit to.

MICHAEL: V službi sem bil potem naslednji dan mrtev, ker sem bil celo noč buden in ga gledal.

JESS: Kakšen je zdaj?

MICHAEL: Krasen. Smešen. Imel je neko težavo v razvoju.

JESS: Ja?

MICHAEL: Dve leti in pol ni spregovoril. Niti besede. Zdravnike je zelo skrbelo.

JESS: Si mislim.

MICHAEL: Ampak razumem, kaj je mislil s tem.

JESS: »Mislil s tem?«

MICHAEL: Enkrat sem spoznal Charlieja Adama. Tudi on dolgo ni govoril.

JESS: Charlieja Adama?

MICHAEL: Igral je za –

JESS: Vem, kdo je Charlie Adam. Nisem povsem neumna.

MICHAEL: Nisi.

JESS: Moje vprašanje ni bila nevednost, ampak nejevera. Charlie Adam je kreten.

MICHAEL: Em. Ne, pa ni.

JESS: Nogomet je neumen.

MICHAEL: Em. Ne bi rekel.

ANDY: A si že dobil rezultate izpitov?

STEVEN: V petek. Profesor Warren me je klical, da bi se pogovoril z mano. 57 % sem dobil.

ANDY: Ni tako slabo.

STEVEN: Med najslabšimi petimi procenti sem.

Če v naslednjem izpitnem obdobju ne pokažem opaznega izboljšanja, »bomo prisiljeni razmisliti o vaši prihodnosti na tej univerzi«. Če ga citiram.

ANDY: A ti je še vedno –?

STEVEN: Mislim sem, da sem se znašel.

ANDY: Aha.

STEVEN: Po prvem semestru.

ANDY: Ja.

STEVEN: Ampak se nisem.

ANDY: Aha.

STEVEN: Težko berem. Samo gledam v črke.

Knjige moram začenjat po večkrat, znova in znova. Jezik, v katerem so napisane, mi je čista uganka.

ANDY: Vedno govoriš, kako ti je všeč pravna terminologija.

STEVEN: Všeč mi je, kako zveni. Kar pa ne pomeni, da razumem, kaj pomeni. Ampak se je izkazalo, da je razumevanje nekako nujno.

ANDY: Ja.

STEVEN: Šcipat se moram, da ostanem buden med predavanji.

ANDY: To vsi delajo.

STEVEN: Grizem se v usta.

ANDY: To je povsem, čisto normalno.

STEVEN: Odškodninsko pravo, pogodbeno pravo, evropsko ustavno pravo. Še en seminar o skladih in lastniškem kapitalu in se bom zgledoval po Ashe.

ANDY: Ne hecaj se o tem.

STEVEN: Ne hecam se. Menjal bi študij, če bi ga lahko.

ANDY: Saj ga lahko.

STEVEN: Ne morem. Oči mi ne bi dovolil.

ANDY: Saj ti ne more preprečit.

STEVEN: Ne poznaš očija.

ANDY: Bernarda? Bernard je pa res piki.

STEVEN: Počutim se neumnega. Ves čas.

ANDY: Kako to misliš?

STEVEN: Na seminarjih. Na vajah. Nikoli v življenju nisem bil najneumnejši v razredu.

ANDY: Nisi neumen.

STEVEN: Tam sem, Andy. Vsak dan moram dvanajst ur delat, da dohajam druge. Vsi so pametnejši, hitrejši, ostrejšega uma kot jaz. Vsako gradivo moram prebrat dvakrat. Za vsa predavanja moram posebej raziskat kontekst. Ne morem si zapomnit datumov precedensov in datumov primerov in podrobnosti sojenj. Pa vseeno vse preberem dvakrat in vedno raziščem kontekst in nekako dohajam, ampak je zelo težko in res, res sem utrujen. Ves čas sem utrujen.

A veš, ko si nekaj želiš več let in potem to končno dobiš in je milijonkrat težje, kot si si kdajkoli predstavljal.

ANDY: A si o tem govoril z Jess?

STEVEN: Ne.

ANDY: Pa bi moral. Poslušala bi te. Super bi bila.

STEVEN: Zelo pogrešam Jess.

ANDY: Potem pa jo obišči.

STEVEN: Nimam časa. In Ashe pogrešam bolj.

ANDY: Verjamem.

STEVEN: Želim si, da bi lahko ves čas sedel ob Ashini postelji in jo samo gledal. Da bi bil prepričan, da je okej.

ANDY: Okej je.

STEVEN: Upam.

ANDY: Ashe je okej.

V majhni vrstni hiši v Ulverstonu Ashe pozdravi Joeja.

ASHE: Kaj me tako gledaš?

ANDY: A se ne moreš čemu priključit?

STEVEN: Priključit?

ANDY: A ni to nekaj, kar delajo ljudje na faksu? Športajo in ustanavljajo društva in v frakih in večernih oblekah hodijo ven na večerje in se nažgejo in hodijo na debatne krožke, take stvari.

STEVEN: Nimam časa.

ANDY: A nimajo kakšnega privat kluba, kot na Oxfordu, ki se bi mu priključil?

STEVEN: Andy.

ANDY: Moral bi se včlanit v to. S tabo bi šel. Faking amazing zgledam v fraku.

STEVEN: Andy. Ne poslušaj me. Pred tremi dnevi sem si rekel: »Sovražim svoj lajf.«

ANDY: Ne govori tega.

STEVEN: Govorim ti, kar je res. Potem si ti rekel, da prideš na obisk. In sem za par dni lahko šel naprej. »Počakaj, da pride Andy. Počakaj, da pride Andy. Počakaj, da pride Andy.«

ANDY: No. Tukaj sem.

STEVEN: Ja.

Morala bi it ven.

ANDY: Ali v hotel.

STEVEN: Par drinkov. Našla plac za plesat. Lahko bi razbila sceno.

ANDY: Lahko bi šla pa v posteljo.

Jess in Michael sta v kavarni v Blackpoolu, kjer ju postreže Claudie.

CLAUDIE: Michael!

MICHAEL: Ojla, Claudie.

CLAUDIE: Kaj je pa s tabo?

MICHAEL: Nič. Kaj?

CLAUDIE: Poglej se.

MICHAEL: Kaj pa je z mano?

CLAUDIE: Živjo, draga.

JESS: Živjo.

CLAUDIE (*Michaelu*): Zgledaš srečen.

MICHAEL: Res?

CLAUDIE: Po mojem te še nikoli nisem videla, da se smehljaš.

To mora bit tvoja zasluga.

Kaj ti lahko prinesem?

JESS: A slučajno obstaja možnost, da dobim omeleto?

CLAUDIE: Rožica, če se zaradi tebe tale tako smehlja, je omeleta najmanj, kar lahko naredim zate.

ASHE: Nekaj sem te vprašala.

JOE: Nič posebnega ni na tem, kako te gledam.

ASHE: Ja, pa je. Gledaš me, kot da se me bojiš.

JOE: Niti najmanj se ne bojim, Ashe.

ASHE: Pa faking zgledaš, kot da se me. In tudi po pravici bi se bal.

ANDREA: Ste se že odločili, kaj bi jedli?

BERNARD: Izberita, kar želita, puncii.

MICHAELA: A bi kakšno predjed?

BERNARD: Kar želita.

MICHAELA: Lahko bi podelili.

EMMA: Dobra ideja.

BERNARD: Predlagam ocvrte rakce in toast s kozicami. In spomladanske zavitke.

ANDY: Velja.

BERNARD: In alge.

ANDREA: Krasno.

BERNARD: In vsak eno modro rakovico, a?

ANDREA: Odlično.

BERNARD: In rebrca s čilijem?

EMMA: Rada imam rebrca.

BERNARD: In mogoče juho? Wonton. Naročita si wonton juho, puncii. Wonton tukaj je izjemna stvar.

ANDREA: Boste vzeli tudi glavno jed ali –

BERNARD: Seveda bomo vzeli glavno jed. Bog! Kdo pa mislite, da smo?

ANDREA: Pojma nimam.

BERNARD: Pardon?

ANDREA: Rekla sem, da nimam pojma, kdo ste.
Nikoli prej vas nisem videla. A bi vas morala poznat? A ste slavni ali kaj?

BERNARD: Ne. Ne. Ne. Ne, nismo slavni.

ANDREA: Se mi je zdelo.

BERNARD: To je bila fraza. Tako se reče. Punci? Glavna jed?

MICHAELA: Lahko prosim jaz ocvrte pokrovače?

BERNARD: Karkoli. Jaz častim. Naslednji teden ima rojstni dan.

ANDREA: Lepo.

EMMA: Jaz bom sladkokislega piščanca, prosim.

ANDREA: Sladkokisli piščanec.

BERNARD: Jaz bi pa? Veste kaj, razdvojen sem.

Ker obožujem ocvrto natrgano govedino.

Ampak v bistvu si pa res želim klapavice.

Tako da, kaj če vzamem govedino, in si potem razdelimo klapavice? Ekstra klapavice.

ANDREA: Odlično.

Torej. Da grem čez. Enkrat ocvrti rakci. Enkrat

toast s kozicami. Enkrat spomladanski zavitki.

Enkrat alge. Trikrat modra rakovica. Rebrca

s čilijem. Trikrat wonton juha. Enkrat ocvrte

pokrovače. Enkrat sladkokisli piščanec. Enkrat

natrgana govedina in enkrat zelene klapavice.

BERNARD: In trikrat pražen riž z jajcem.

ANDREA: Odlično.

BERNARD: In jaz bom en Carlsberg.

ANDREA: Odlična izbira.

BERNARD: Punci pa bosta steklenico belega vina.

ANDREA: To pa nujno.

MICHAELA: Hvala.

BERNARD: Z veseljem.

EMMA: Hvala.

ANDREA: Najbrž jo bosta potrebovali, kaj?

BERNARD: Pardon, kako?

ANDREA: Rekla sem, da bosta puncji najbrž potrebovali vino. Da se lažje prebijeta skozi noč. Imam prav, dekletji?

EMMA: Ha!

ANDREA: Pijača bo takoj.

BERNARD: Krasno.

Odide. Bernard gleda za njo.

CLAUDIE: Izvolite.

JESS: Hvala.

CLAUDIE: Omleta s šunko in sirom in ekstra gobice.

JESS: Njam.

CLAUDIE: Se tale lepo obnaša?

JESS: Mislim, da ja.

CLAUDIE: Dober fant je. Naj te njegov grdi fris ne pretenta.

JESS: Malo me vseeno moti.

CLAUDIE: Dober fant je, dobrega srca. Sicer je včasih kreten, ampak jaz ga imam zelo rada.

In mislim, da si zasluži bit srečen. Če bi si le

dovolil to. Ampak: lažje reč kot naredit, a?

Nikoli si ne dovolimo bit srečni, a? Taka čudna

bitja, ljudje, a? Brzimo sem in tja. Dokler ne

umremo. Samo enkrat živimo, Michael, ti

butec. Uživaj v omleti, ljubica.

JESS: Hvala.

Jess in Michael se gledata.

JESS: Katera je tvoja najljubša pesem?

MICHAEL: Kaj? Najljubša ever?

JESS: Ever.

MICHAEL: Fernando od Abbe.

JESS: Zajebavaš.

MICHAEL: Pa ne.

JESS: Nisi videt kot Abba fan.

MICHAEL: Kako zgleda Abba fan?

JESS: Ne kot ti. Kateri je tvoj najljubši film?

MICHAEL: Em, V višave.

JESS: Pixar?

MICHAEL: Ja.

JESS: Tega ne bi predvidela.

MICHAEL: Obožujem Pixarjeve animacije.

Vse grem gledat. Vedno jokam zraven.

JESS: Ne pa ne.

MICHAEL: Ja, pa ja.

JESS: A se hitro zjokaš?

MICHAEL: Zelo hitro.

JESS: To mi je na moškem izredno privlačno.

MICHAEL: Pomirjen sem.

JESS: Kaj bi rad, da počneva, ko pojem to omleto?

MICHAEL: Ne vem. Nimam nobenih planov.

JESS: Ker imam najbolj fantastično idejo.

BERNARD: Te lahko najprej nekaj vprašam,

Emma? A veš, koliko sem star?

EMMA: Michaela je rekla, da si 60.

BERNARD: 57 sem.

A bi rekla, da sem za moškega mojih let prekomerne teže? Se pravi, za nekoga mojih let.

EMMA: Niti ne.

BERNARD: Ne. Za moškega mojih let imam razmeroma normalno postavbo, se mi zdi.

EMMA: Dobro zgledaš.

MICHAELA: Morala bi ga videt zgoraj brez.

EMMA: Ha!

MICHAELA: Izklesan je.

BERNARD: Ampak. Stvar je v tem, da. Jaz ves čas jem. Ne morem nehat jest. Jem in jem in jem. Obožujem hrano. Ampak se me nič ne prime. Ne zares.

EMMA: Faking srečnež.

BERNARD: Moji bratje so bili isti. Verjetno je to v družini.

EMMA: A so tvoji otroci tudi isti?

BERNARD: So.

MICHAELA: Emma.

EMMA: Kaj?

BERNARD: A lahko ne govorimo o mojih otrocih?

ASHE: Lepo od tebe, da si se oglasil.

JOE: Ja. Lepo te je videt.

ASHE: Lepo od tebe, da si se mi javil na klic.

JOE: Hotel sem te videt. Hotel sem videt Leightona.

ASHE: A res? No, moj čudoviti Joe, to je pa en odličen očetovski impulz. Da dejansko hočeš videt svojega sina. Pretresena sem. Malo se mi megli.

JOE: Ashe, nehaj, prosim.

ASHE: Neham s čim? Neham s sarkazmom? Po mojem sem si pridobila pravico, da sem sarkastična, kot mi paše, Joe Reynolds, kaj se ti zdi? Kaj se ti zdi?

EMMA: A prideš na Mickeyjin rojstni dan, Bernard?

BERNARD: Ne vem. Ne vem, če bom lahko.

EMMA: Zapleteno, vse tole. Si predstavljam, da je treba precej prikrivat.

BERNARD: Je, ja.

EMMA: Kaj delaš v jebenem Donnyju, Bernard?

BERNARD: Moral sem v distribucijski center. Na izvozu od M18 imamo distribucijski center. Imel sem sestanek glede širitve verige. Glede širitve v Yorkshire, a bo šlo ali ne.

EMMA: A se pogosto dobiš z Mickey, ko greš iz mesta?

BERNARD: Včasih. Ne vedno. Dobiva se, ko se pač lahko.

EMMA: Res si ji všeč.

MICHAELA: Emma.

EMMA: Če je pa res. Sama je rekla.

MICHAELA: Saj ve, da mi je.

BERNARD: Tudi ona je meni všeč.

EMMA: Res?

BERNARD: Ja. Res. Oprostita, to je –

EMMA: Koliko časa že delaš za Ikeo, Bernard?

BERNARD: Odkar jo imamo. Prva je bila v Warringtonu. Leta 1987. Takrat sem delal tam.

EMMA: Stara si bila šest. A ti je všeč tam?

BERNARD: Ja, mi je. Rad delam z ljudmi. Na splošno mi je všeč delat v prodaji.

EMMA: Krasno.

BERNARD: V šoli nisem bil dober. Prodaja je pa delo, pri katerem ni zares važno, kako ti je šlo na maturi, na izpitih ali kjerkoli. Pomembno je, kako delaš z ljudmi, in jaz sem dober z ljudmi, to sem pa res.

EMMA: Sem prepričana.

BERNARD: Včasih preučujem ljudi.

EMMA: Preučuješ ljudi?

BERNARD: Razmišljam, kakšne službe imajo, kaj razmišljajo, kakšni so in tako naprej.

EMMA: Krasno.

BERNARD: Michaela pravi, da si iz Nottinghama.

EMMA: Ja.

BERNARD: Kako dolgo si že v Leedsu, Emma?

EMMA: Od faksa.

BERNARD: In grafična oblikovalka si.

EMMA: Reklame postavljam v lokalnih časopisih in revijah in zdaj še na pejdžih.

BERNARD: Krasno. Ti je to všeč?

EMMA: Po starem mi je bilo bolj všeč. Všeč mi je bilo, ko smo tiskali. Bolj kot pejdži. Internet mi ni tako všeč. Všeč mi je občutek, ko imaš stvari v roki. Bolj kot slike na ekranu. Po mojem internet izkrivlja občutek za to, kaj pomeni bit človek.

BERNARD: Ampak internet je prihodnost, a ne?

EMMA: Ne prihodnost, Bernard, sedanost.

MICHAELA: Tegale se ne da spravit izza ekrana.

Hujši je kot vsi. Kar naprej čekira novice in vreme in twitter in svoj tajmlajn in ves čas nekaj gleda.

EMMA: Aja? Kaj pa gleda?

BERNARD: Pazi, predrznica.

MICHAELA: Emma!

BERNARD: Tako pač danes je, ane.

MICHAELA: Tako je danes življenje.

BERNARD: S Christine sediva v dnevni sobi, oba na telefonih. Ne pogovarjava se. Nikoli. Po cele večere sva lahko tako.

EMMA: Christine je tvoja ...?

BERNARD: Moja žena, ja.

EMMA: Žalostno.

BERNARD: Niti ne.

Včasih grem pogledat v druge trgovine, pogledam, kako drugi v podružnicah vodijo interakcijo s strankami. Na to gledam kot na vajo v raziskovanju in razvoju dela s strankami. Fascinantno mi je. Že samo to, da vidiš druge tehnike. Da se malo pogovoriš. Včasih se je lepo pogovoriti z ljudmi, a ne?

Punci ne vesta, kaj naj bi odgovorili na to.

Nerodno mi je.

MICHAELA: Zakaj?

BERNARD: Niti vprašal te nisem.

MICHAELA: Česa?

BERNARD: Kaj bi rada za rojstni dan?

MICHAELA: Ničesar ne rabim.

BERNARD: Ne, povej. Kaj si želiš? Karkoli ti bom kupil.

MICHAELA: Vedno je tak.

EMMA: Srečo imaš. Tudi jaz bi takega moškega.

BERNARD: No. Mogoče, če boš dobro igrala svoje karte ...

EMMA: Si slišala to: »Mogoče, če boš dobro igrala svoje karte.«

MICHAELA: Mene ne moti.

EMMA: A ne?

MICHAELA: Deliva si ga. Podajava.

EMMA: No. Točno to.

MICHAELA: Rada bi, da prideš.

BERNARD: Vem. Bom poskusil. Si že rekla.

MICHAELA: To je to, kar si želim.

BERNARD: Obljubim.

Emma, ti je Michaela povedala glede danes?

EMMA: Seveda, da mi je.

BERNARD: Samo preverjam.

Nikoli še nisem –

EMMA: A ne?

BERNARD: Ne.

EMMA: Medve sva pa že, ane?

MICHAELA: Dolgo nazaj.

EMMA: Si mu povedala?

BERNARD: Je. Vprašal sem jo, če je kdaj. In mi je povedala.

EMMA: V glavnem je smešno. Za nasmejat se.

BERNARD: No, ja. Mislim, da je seks na splošno kar smešen, a ni?

EMMA: Obožujem seks.

MICHAELA: Jaz tudi.

BERNARD: Darilce imam za vaju. Za vsako.

EMMA: Res?

BERNARD: Sto funtov. Ni dosti. Nočem, da bi mislili, da vaju plačujem.

MICHAELA: Ni treba.

BERNARD: Saj je samo simbolično. Majhna zahvala.

EMMA: Aha.

MICHAELA: Bernard, kaj je to?

BERNARD: Ker sta prišli tako daleč.

EMMA: Ni tako daleč.

BERNARD: Ne, ampak.

EMMA: Pol ure na Virginu.

MICHAELA: Bernard.

BERNARD: Ja. Ampak vseeno.

EMMA: Hvala, Bernard.

BERNARD: Torej. Zdaj bomo nekaj pojedli. Potem gremo v hotel Mercure. V centru. Najel sem nam sobo. V enih, v enih sobah imajo postelje z baldahinom. Si kdaj spala v postelji z baldahinom, Emma?

EMMA: Nisem, ne.

BERNARD: Ogromne so. Ogromno prostora je.

Saj danes ti ni treba nazaj, ne?

EMMA: Ne. Ni mi treba nazaj, ne.

BERNARD: Krasno. Krasno. Točno taka si, kot sem si predstavljal.

EMMA: A sem?

BERNARD: Zelo lepe lase imaš.

EMMA: Lase?

BERNARD: A bi te motilo, če se jih dotaknem?

EMMA: Ne.

On se dotakne njenih las.

BERNARD: Hvala. Lepi so.

EMMA: Bom šla na WC.
 MICHAELA: Odlično.
Emma gre.
 BERNARD: Zelo je.
 MICHAELA: Ja.
 BERNARD: Si v redu?
 MICHAELA: V redu sem, ja. Ti?
 BERNARD: Zelo lepa si.
 MICHAELA: Ni nama treba plačevat. Jezus,
 Bernard. Misliš, da sem zato tukaj?
 BERNARD: Ne.
 MICHAELA: In postelja z baldahinom? A jo hočeš
 impresionirat?
 BERNARD: Oprosti.
 MICHAELA: V redu je. Samo živčen si. Ti
 odpustim.
 BERNARD: Ja. Hvala za fotke. Zelo lepe.
 MICHAELA: Res?
 BERNARD: Obljubim, da bom pazil nanje. Ne bom
 jih delil z nikomer.
 MICHAELA: Vem.
 BERNARD: Ves čas jih gledam.
 MICHAELA: A res?
 BERNARD: Si prepričana, da si v redu?
 MICHAELA: Sem. V redu sem.
 BERNARD: Prisežeš?
*Andy in Steven sta šla pogledat durhamsko
 katedralo.*
 ANDY: Ljubi.
 STEVEN: Ja.
 ANDY: Ja.
 ANDY: A lahko počakava?
 STEVEN: A lahko kaj?
 ANDY: A lahko počakava?
 STEVEN: Do kdaj?
 ANDY: Dokler ne prideva v hotel.
 STEVEN: A ti to resno?
 ANDY: Poljubljanje me ne moti.
 STEVEN: Kako si smešen.
 ANDY: Tega nočem počet zunaj.
 STEVEN: Zakaj ne?
 ANDY: Neudobno je.
 STEVEN: Ni treba, da je.
 ANDY: In ni higienično.
 STEVEN: Ni faking higienično?
 ANDY: Če pa res ni.

STEVEN: V primerjavi s par lokacijami, o katerih si
 mi razlagal.
 ANDY: Steven.
 STEVEN: V primerjavi s pivsko kletjo v, kaj je
 že bil, pub Rdeči Lev v Bradfordu, se ti zdi
 durhamska katedrala nehigienična?
 Kaj je narobe?
 ANDY: Nič ni narobe.
 STEVEN: Res?
 ANDY: Res.
 STEVEN: Res res?
 ANDY: Res res.
 STEVEN: No, lahko bi me pretental.
 ANDY: Hej. Nehaj.
 Samo to je, da.
 STEVEN: Kaj?
 ANDY: Samo malo čudno je.
 STEVEN: Kaj to?
 ANDY: Ne moreš seksat v durhamski katedrali.
 STEVEN: Zakaj ne?
 ANDY: Častiti Bede je tukaj, jebenti. Prvi faking
 zgodovinar v angleškem jeziku. Strahotna
 trema bi me.
 STEVEN: »Strahotna trema bi me?« A ti slišiš, kako
 govoriš?
 ANDY: Samo nemiren si.
 STEVEN: Ja. Jebenti, da sem.
 ANDY: Nemiren seks je vedno malo jezen in jezen
 seks je vedno malo za en kurac.
Steven ga pogleda, potem zatuli.
 Vau.
 JOE: Vesel sem, da si me poklicala, Ashe. Že nekaj
 časa sem te hotel videt.
 ASHE: Pravljjično.
 JOE: Ne delaj tega.
 ASHE: Oprosti mi, ljubi Joe, nisem zanalašč
 naporna. Neznosno in do kosti sem utrujena.
 Zato, ker sem bila celo noč pokonci, in zato,
 ker sem celo noč pokonci. Vsako noč in ves
 čas.
 JOE: Ja.
 ASHE: »Ja? Ja? Ja?« To je vse, kar imaš za povedat
 v svoj zagovor? »Ja?«
 JOE: Mora bit res naporno.
 ASHE: Hotela sem, da prideš, ker rabim keš,
 Leightonovo preživnino. Vsega skupaj si mi

dolžen za šest tednov, ampak lahko začneva s tem tednom, zaenkrat. Precej jebeno velikodušno od mene, bi rekla. Keš hočem še danes. Zdaj.

JOE: Ashe, nimam dostopa do toliko gotovine.

ASHE: Pa si ga zrihtaj.

JOE: Razumem, da mora bit zoprno. Ampak pač ni mi jasno, kako naj bi si danes zrihtal dostop do toliko gotovine.

ASHE: Tudi meni ni jasno, kako si ga boš. Briga me, kako si boš zrihtal. Zame je to popolnoma irelevantno. Jaz samo hočem denar.

JOE: Nisi razumna.

ASHE: Ha! Nisem razumna! Lepa. Samo daj mi denar, Joe, ja? Od tebe na teden hočem 20 funtov, Joe. 20 na teden si mi dolžen. Tako so odločili na sodišču. To si podpisal. Ne gre za to, a je nerazumno ali razumno, pošteno ali nepošteno. To je zakon, Joe.

JOE: Vem.

ASHE: Zakon, dragi. A mi zdaj daš mojih 20 funtov, prosim? A lahko dobim svojih 20?

JOE: Nimam –

ASHE: Policijo bom poklicala.

JOE: To ne bo nič spremenilo. Ne morem dobit keša.

ASHE: A nisi bil plačan ta teden ali kaj?

JOE: Par dni me ni bilo.

ASHE: Zakaj?

JOE: Iz nosa mi je tekla kri.

ASHE: Aja?

JOE: Nehaj.

ASHE: Neham s čim?

JOE: Nisem jemal. Dvanajst tednov. Nič nisem.

ASHE: To je pa čudovito od tebe.

JOE: Zelo težko mi je.

ASHE: Kako pa misliš, da je zame, jebenti?

JOE: Res mi je žal, iskreno.

ASHE: Žal?

JOE: Ja. Ja, mi je. Mi je, Ashe. Mi je. Trudim se. Žal mi je.

ASHE: To ni dovolj.

JOE: Ashe. Ashe. Poglej me. Ashe, ljubim te.

ASHE: To ne pomeni nič. Absolutno nič. Ne rabim besed. Rabim 20 funtov.

JOE: Ne vem, kaj hočeš, da ti rečem.

Ona zatuli.

Njega to povsem preseneti.

Tudi Steven spet zatuli. Njegov krik se spremeni v klic.

ANDY: V redu, piki. Umiri se.

V cerkvi v Blackpoolu zatuli Jess.

Njen krik je sprostitvev.

ASHE: Kaj?

Strmi vanj. Potem se obrne stran.

Stevenov krik se spremeni v neke vrste pozdrav.

ANDY: Komu vpiješ?

STEVEN: Ne vem. Nimam pojma.

Nekam moram it. Ta trenutek moram nekam it.

Me pelješ nekam, zdaj?

ANDY: Kam si imel v mislih?

STEVEN: Nekam stran od tukaj.

Lahko bi šla z avtom. Z enim res faking kul avtom. En tak hud roadtrip. Kot faking Bonnie & Clyde. Kot Thelma in Louise.

ANDY: Kje točno bi pa dobil avto?

STEVEN: Lahko bi enega spizdila. Zihr sem, da bi dobila enega res z lahkoto.

ANDY: A si že kdaj ukradel avto, Steven?

STEVEN: Ne. Ampak sem zihr, da je lahko. Ti ne?

ANDY: Ne.

STEVEN: Lahko bi spizdila avto in šla v Bruselj.

V Amsterdam. Si zrihtala dobre droge. Šla naprej. V Berlin. V Moskvo.

ANDY: Zakaj jebenti bi šel v Moskvo?

STEVEN: Fukat kozake. Skrivaj zdrkat kurac agentu KGB. V Sibirijo lahko prideš z avtom.

A si to vedel?

ANDY: To ni res, veš.

STEVEN: Če greš od tukaj in čez morje, potem se lahko voziš vse do Sibirije, v mesto Lavrencija. Najbolj vzhodni del Rusije.

ANDY: Ne, ne moreš.

STEVEN: Ja, pa lahko. Sicer traja faking milijon let, ampak če bi imela pravi avto, bi šlo. Sori, samo jaz sem tako –

ANDY: Kaj?

STEVEN: A kdaj dobiš filing, da se dogaja nekaj res izrednega?

Nekaj časa.

V tej državi je vse tako faking majhno. A nisi nikoli pomislil na to? To si mi ti naredil. Zaradi

tebe sem ugotovil, kako majceno je vse v tej državi.

ANDY: Majceno?

STEVEN: Kot da sem na otroškem igrišču.

ANDY: Kaj je, kot da si na otroškem igrišču?

STEVEN: To, kako ljudje gledajo. Kako strmijo.

Ocenjujejo. Prezir, dragi. Prezir, otipljiv prezir. Čutiš ga. Folk, ki živi svoja življenja v ogabnem, malenkostnem, zjebanem plašču normalnosti. Življenje je za ta folk samo ena stvar. Zajebejo te. Ti zajebeš nekoga.

ANDY: To sta dve stvari. A si v redu, piki?

STEVEN: Zliješ vase šest pirov in šest viskijev, pošlataš neko pičko, jo pofukaš na dvorišču za pubom in tla so mokra in strah te je, ker veš, da tega ne bi smel počet in potem te zalije občutek sramu in te paralizira.

ANDY: O čem dafak ti govoriš?

STEVEN: Resno?

ANDY: Resno.

STEVEN: Pojma nimam.

ANDY: Se mi je zdelo.

STEVEN: Midva nisva taka. Ti in jaz. Saj veš to, ane? Kar pomeni, da me nikoli ne boš pustil.

A ne? A ne, da me ne boš, Andy?

A me boš kdaj pustil, Andy?

ANDY: Pizda, no.

STEVEN: Sem vedel.

ANDY: Kaj vedel?

STEVEN: Zato me nočeš pofukat tukaj? A si zato prišel sem? Da mi poveš, da odhajaš?

ANDY: Jezus.

STEVEN: Zaradi nekoga drugega?

ANDY: Steven.

STEVEN: A sem naenkrat premlad zate ali kaj?

ANDY: Nehaj.

STEVEN: Si me prerasel? A imaš samo poln kurac, ker jokam zaradi izpitolv, in ker sem za en kurac? A sem preneumen zate? Sem, ane?

ANDY: Ne.

STEVEN: Tako sem ...

ANDY: Vem.

STEVEN: Tako neopisljivo žalosten sem. In hkrati me je groza. Ker sem vedno mislil, da sem nekaj, za kar zdaj počasi ugotavljam, da nikoli

nisem bil. In nimam pojma, kaj bi naredil glede tega.

A je zaradi seksa?

ANDY: Fakof.

STEVEN: Je moje telo?

ANDY: Lepo te prosim.

STEVEN: A se ti gabim, ko me pogledaš, je to to?

Strežeš po celem svetu. Gledaš, kako faking čudoviti so lahko moški, potem se pa moraš vrniti k enemu zjebanemu mulcu. Eno leto je mimo, Andy dragi, odgaral si svoje. Nihče ti ne bo zameril.

ANDY: Ti nimaš pojma, o čem govoriš.

STEVEN: A ne?

Potem me pa poglej v oči in mi povej, da me nikoli ne boš zapustil.

Poglej me v oči in mi povej, da me nikoli ne boš pustil.

Steven dolgo gleda Andyja.

Približa se jima Victoria.

VICTORIA: A je to durhamska katedrala?

ANDY: Ja.

VICTORIA: Se mi je zdelo. Sem si mislila. O Bog.

STEVEN: Zaprto je.

VICTORIA: To je pa zelo čudno. Čudovita je.

ANDY: Je, ja.

VICTORIA: Tisoč let je stara.

ANDY: Ja.

VICTORIA: Sveti Cuthbert je notri.

ANDY: Res je.

VICTORIA: In glava svetega Osvalda.

ANDY: Glava?

VICTORIA: Ja, njegova glava, ja.

STEVEN: Prav njegova glava?

VICTORIA: Kaj? A misliš, da lažem? Nisem lažnivka.

ANDY: A ste v redu, gospa?

VICTORIA: Tole je pa reka Wear?

ANDY: Tako je.

VICTORIA: Ovinke ima. In teče čisto do severnega morja.

ANDY: Res je. A ste v redu?

VICTORIA: Poskušam se orientirat, kje sem.

ANDY: Vidim.

VICTORIA: Ne vem, kje točno se nahajam. To nima nobenega smisla. Zelo sem presenečena, da sem tukaj.

ANDY: A vam lahko s čim pomagava? Kje bi pa morali bit?

VICTORIA: To vama hočem povedat. Jebenti. A sta gluha? Ne vem.

STEVEN: Ignoriraj jo. Pijana je.

VICTORIA: Nisem. Nisem pijana. Devet mesecev nisem nič spila. Victoria mi je ime.

ANDY: Živjo, Victoria.

VICTORIA: A bi piškot?

ANDY: Ne, hvala.

VICTORIA: Ali čips. Tudi čips imam. Ali jabolko. Ali banano.

STEVEN: V bistvu sva ravno jedla.

ANDY: A ste prepričani, da vam ne moreva pomagat ugotovit, kje bi morali bit?

VICTORIA: Skrbita drug za drugega. Morata skrbet drug za drugega.

ANDY: Kaj?

VICTORIA: Ljudje bi morali skrbet drug za drugega. To je nujno.

In zlasti ti bi moral skrbet za njega.

STEVEN: Saj skrbim.

VICTORIA: Moraš. Resno mislim. Izredno resno. Deževalo bo.

STEVEN: Ne pa ne bo.

VICTORIA: Pa bo, glej.

STEVEN: Nebo je čisto jasno.

VICTORIA: Ja. Ja. Kakšno zvezo ima pa to s čimerkoli?

Odide. Onadva gledata za njo.

ANDY: Ne morem ti obljubit, da te nikoli ne bom pustil.

Tega nihče na svetu ne more nikomur obljubit, ti smrkavec.

STEVEN: A boš spet začel s tem, koliko faking starejši si od mene?

ANDY: Ne.

STEVEN: Ker če bi rad, lahko tudi jaz v nedogled nabijam o tvoji visoki starosti.

ANDY: Ne, mislim, da ne bi rad tega.

Nekaj časa.

Začne deževati.

Prav je imela glede dežja.

STEVEN: Ja.

ANDY: Od kod pa je zdaj prišlo to?

STEVEN: Pojma nimam.

ASHE: Ne bi smela prit sem.

JOE: Kaj misliš s tem?

ASHE: Po pravici lahko zatrdim, da sta bili dve leti, odkar sem se preselila v Ulverston, najslabši leti mojega življenja.

JOE: Ne razumem, kaj je tako slabo v Ulverstonu.

ASHE: Mesto za v smeti z ljudmi, ki so za v smeti, ki živijo življenja za v smeti, polna smeti.

JOE: Veliko ljudem je Ulverston všeč.

ASHE: Pojma nimam, zakaj sem prišla sem. Tukaj ni nič zame.

JOE: Hiša od tvoje babi je tukaj. Veliko ljudi bi bilo hvaležnih za zastoj hišo, Ashe.

ASHE: Mogoče je imel Steven prav.

JOE: Steven? Kaj je rekel Steven?

ASHE: Naj naredim splav.

JOE: Rekel ti je, da splavi Leightona?

ASHE: Rekel je, da ti ne zaupa. Da me boš samo drkal naokrog.

JOE: Vedno sem imel rad Stevena.

ASHE: Ko je rekel to, mi je zlomil srce. Ampak mogoče je imel prav. Mogoče res zveniš fin, ampak si samo luzer, ki mi ne more plačat preživnine.

JOE: Nisi fer.

ASHE: Ti si enako za v smeti, kot to mesto. Fant za v smeti si bil.

JOE: Ashe.

ASHE: Za v smeti oče si.

JOE: Nekaj ti moram povedat.

ASHE: Tudi jaz bi ti lahko povedala stvar ali dve, dragi.

JOE: Čist sem, Ashe.

Premor.

ASHE: Kaj kurac si?

JOE: Rekel sem: čist sem, Ashe. Že dvanajst tednov.

ASHE: Kaj si dvanajst tednov?

JOE: Mami in oči sta mi plačala rehab.

ASHE: Kaj sta?

JOE: V Watfordu, tja sem šel. Imenuje se Cassiobury Court. Res je bilo –

ASHE: Ne verjamem ti.

JOE: Par ljudem moram reč, da mi je žal, in ti si ena od teh ljudi. Zato sem si mislil, če pridem sem in ti rečem, da mi je žal, in poskusim

popravit stvari in začeti znova, je to res važno zame.

ASHE: Ne zaupam ti.

Ne zaupam sama sebi, ko sem s tabo. Ne zaupam ti glede svojih stvari. Ne morem te pustiti samega s svojo lastnino, ker bi jo prodal.

JOE: Ne več.

ASHE: Ves moj keš bi porabil za alko in droge in čike in ogaben kebab.

JOE: Ne več. To ti poskušam povedat.

ASHE: Ne zaupam ti Leightonu.

JOE: Kdaj sem kaj naredil Leightonu?

ASHE: Nisi, ker te nikoli nisem pustila samega z njim, Joe, zato mi nisi.

JOE: Nikoli ne bi pustil, da se mu kaj zgodi.

ASHE: Nikoli te nisem pustila z njim, ker me je bilo strah, da bi ti padel iz rok ali da bi ti postalo dolgčas in bi šel in pozabil, da je sploh tam.

JOE: Odložil sem se, da hočem bit del njegovega življenja, Ashe.

ASHE: Strah me je bilo, da bi skočil ven po fiks ali po flašo džina in zaspal na kavču. Padel bi ti. Izgubil bi ga. Ali pa bi umrl.

JOE: Ne govori tega.

ASHE: To se džanksom zgodi. Umrejo.

JOE: Ironično. Po tem, kar si naredila ti.

Oprosti. Ne bi smel reč tega. To je bilo grozno. Nisem tako mislil.

Ashe. Te lahko nekaj vprašam? A si pomislila, če bi bilo možno, da se vselim sem?

ASHE: Kaj če sem? Ne.

JOE: Ne zato, da bi bila midva nazaj skupaj.

ASHE: Ne. Ne bi bilo možno, ne.

JOE: Lahko bi spal v dnevni.

ASHE: A me ti ne poslušáš?

JOE: Lahko bi ponoči vstajal in mu dal flaško.

Razbremenil bi te. To bi bilo okej, a ne? A ne bi bilo, Ashe?

ASHE: Super bi bilo, če bi bil še nekdo z mano in to počel. Ampak ne ti, Joe, ne ti.

Vsa njegova oblačila so rabljena. Premajhna so mu. A veš, kako sram me je zaradi tega? Da vsi vidijo, kako je moj otrok v premajhnih oblekah?

JOE: Potem pa pejva v mesto. Greva skupaj v mesto in kupiva nove stvari.

ASHE: Vse njegove igračke so rabljene. Ne prosim za veliko, a?

JOE: Saj sem mu dal igrače. Moja mami in oči sta mu kupila igrače.

ASHE: Ko se je rodil, Joe. Skoraj dve leti je star, dragi. Saj veš to, ane?

JOE: Seveda vem.

ASHE: Kaj mu boš kupil za rojstni dan?

JOE: Kar bo hotel.

ASHE: A se spomniš, kdaj ima rojstni dan? Tvoj sin je, Joe, a se spomniš, kdaj ima rojstni dan?

JOE: Dvajsetega marca.

V Cassiobury Courtu sem med drugim meditiral. Ena od mojih točk koncentracije pri meditaciji si bila ti. Tako da sem veliko razmišljal o tebi. In o Leightonu. Vse sorte idej sem imel. O tem, kaj bi lahko počeli. Vem, da bo to zvenelo čudno, in mogoče nerodno zame, ampak recimo, ena od stvari, ki bi jih lahko naredila, je, da bi se poročila.

ASHE: Kaj za –

JOE: Ne mislim iz romantičnih razlogov. Če bi se poročila, bi dobila dodatke.

ASHE: Ne bom se poročila s tabo!

JOE: Cel kup davčnih olajšav je, do katerih bi bila upravičena.

ASHE: Niti slučajno se nikoli v lajfu ne mislim poročiti z džanksom.

JOE: Ne govori te besede.

ASHE: To si ti.

JOE: Ni mi všeč ta beseda.

ASHE: Slabo mi gre, Joe.

JOE: Vem.

ASHE: Res slabo.

V moji postelji spi. Ves čas je v postelji z mano.

JOE: To je pa lepo.

ASHE: Noče zaspal brez mene. Položim ga nazaj v njegovo posteljico in začne tulit. Grozljivo je. Ne spim. Njegov ekcem se je poslabšal.

Praska se. Ne morem si privoščiti rokavičk proti praskanju. Celo kožo ima ranjeno od praskanja.

JOE: Nisem jaz kriv za to. Za marsikaj sem, ampak za to nisem.

ASHE: Ne zmorem več.

JOE: Ampak zgledaš pa, kot da ti gre. Meni si lepa, Ashe.

ASHE: Moral bi me videt sredi noči. Moral bi me videt ob štirih zjutraj, ko joka in se praska in krvavi in jaz ga gledam – takrat se ne počutim, da sem človek. Se ne. Čez to sem že šla, Joe.

JOE: Vem, da si. Del mene misli, da je neodpustljivo.

ASHE: Kaj?

JOE: Da si lahko naredila kaj takega in zapustila Leightona.

Par frendov v Cassiobury Courtu me je spraševalo, če sem prepričan, da je varno, da skrbiš za Leightona. Po tem.

ASHE: O moj bog.

JOE: Rekel sem, da sem popolnoma prepričan, in da ti bom pomagal.

ASHE: Ha!

JOE: Kaj?

ASHE: Ravnokar sem ugotovila, zakaj si končno odgovoril na moj sms.

JOE: Kaj?

ASHE: Končno sem ugotovila, zakaj si prišel.

JOE: A si?

ASHE: A si prišel po keš?

JOE: Ne.

ASHE: Si, ane?

JOE: Ne.

ASHE: Pa si, Joe. Jasno mi je, dragi moj.

JOE: Nisem, Ashe.

ASHE: Zakaj pa si potem prišel?

JOE: Prišel sem, da ti povem, da sem se zdravil. In da ti povem, da vem, da sem te razočaral. In da tega ne morem popraviti, lahko pa priznam škodo.

ASHE: Velikodušno od tebe.

JOE: Ni bilo pa čisto vse slabo, a ne, Ashe?

ASHE: Nehaj.

JOE: Amazing sva se imela skupaj, a ni res? Včasih.

ASHE: Nehaj, sem rekla.

JOE: Pa sva se, pikica, a ne?

Mami in oči sta vprašala po tebi.

ASHE: Ne laži.

JOE: In mami ima idejo.

ASHE: Bravo, mami.

JOE: Malo presenetljiva ideja je. Mogoče te bo presenetila.

Počakaj, da povem.

O Leightonu je.

ASHE: O, tako?

JOE: Ve, kako težko ti je bilo. Težko zate in zanj, ampak predvsem zate.

Hotela se je spomnit, kako bi pomagala, ker trenutno ni najbolj zadovoljna s tem, da mi samo daje denar. Zaradi tega, kako sem ga zapravljala. V preteklosti.

ASHE: Ne? Res?

JOE: In mi je rekla. Da bi rada, da bi Leighton, ja.

Da bi Leighton za nekaj časa šel živet k njej in k očiju. Sobo za goste imata. Vrt imata, Ashe.

Ves čas bi se lahko igral zunaj. Rekla je, da bi čez nekaj časa lahko prišla tudi ti in ga obiskala, kadarkoli bi hotela. Najprej bi se moral navadit. Ampak lahko bi ona skrbela zanj.

ASHE: Pardon, Joe. Kaj je rekla?

JOE: Rekla je, da poleg tega, da bi ona skrbela za Leightona, bi lahko pomagala tudi tebi, samo da se postaviš nazaj na noge. Je rekla, da lahko plača v gotovini in govorila je s prijateljico, in njena hči dela na sociali in danes ni niti najmanj nenavadno, da stari starši skrbijo za svoje vnuke. Res ni, Ashe.

ASHE: Kupila bi ga?

JOE: Ne. Bog. Ne, pomagala bi rada.

ASHE: Ne. Ne. Ne. Ne.

JOE: Rada ga ima, Ashe. Res ga ima.

ASHE: Ne. Ne. Ne. Ne. Ne. Ne. Ne.

JOE: Meni se zdi res dobra ideja. Mislim, da jo moraš resno premisliti, to si dolžna Leightonu.

ASHE: A lahko greš, prosim? Prosim, pejt iz moje hiše, prosim? Njegov oče si, ti drek.

JOE: Ne govori mi tako.

ASHE: Ti faking drek.

JOE: Samo prijazen poskušam bit.

ASHE: Njegov oče si.

ASHE: Ti si njegov – Pejt ven. Spizdi. Spizdi.

JOE: Ne bom prenašal takih izrazov.

ASHE: Zabdola te bom v jebeno oko. Spizdi.

JOE: Prosim, nehaj mi groziti. Nočem, da bi se moral izvzet iz tega konteksta, ampak če se ne pomiriš, bom naredil to.

ASHE: Jebi se. Jebi se. Spizdi iz moje hiše.

Joe odide.

Ashe se sesede.

Ne. Ne. Ne. Ne. Ne. Ne. Ne. Ne.

Zatuli.

Udari se po glavi.

Gledajo jo Steven (iz Durhama), Jess (iz

Blackpoola) in Bernard (iz Doncastra).

Zunaj zelo iznenada začne deževati.

Dežuje? Od kod je prišel ta dež? Dežuje,

Leighton. Vse je v redu, pikec. Samo dež je.

Ashe odide.

Medtem ko po celem severu grmi dež, igralci

zapojejo prvi del pesmi Himna severa.

Pavza v predstavi.

Po pavzi so se Bernard, Emma in Michaela

premaknili v sobo v hotelu Mercure v Doncastru.

EMMA: To je faking neverjetno.

MICHAELA: Čudovito je.

EMMA: Hecno, ker še vedno zgleda malo ceneno.

BERNARD: Tudi jaz sem razmišljal o tem.

EMMA: Ampak čeprav zgleda malo za en kurac,

še vedno mislim, da je faking neverjetno.

BERNARD: To je pa fino.

EMMA: Te barve.

BERNARD: Kaj?

EMMA: A niso barve – ko pomisliš na to? Barve

so precej neverjetna stvar. Barva je neverjetna

stvar. Ko zares pomisliš na to.

BERNARD: Verjetno res.

EMMA: A sta videla ta dež? Kdaj je začelo

deževati?

BERNARD: Zelo močno dežuje.

MICHAELA: In kakšne barve je nebo. Čarobno je.

EMMA: Tukaj je ogromno prostora, Bernard.

BERNARD: Je, ja.

EMMA: Lahko se valjamo sem in tja. Jaz se izredno

rada valjam po postelji sem in tja.

BERNARD: A pokličem dol?

EMMA: Zakaj?

BERNARD: Da naročimo kaj za jest?

EMMA: A ti to resno?

MICHAELA: Menda ne moreš bit še vedno lačen,

Bernard?

BERNARD: Saj sem vama povedal. Jaz ne neham.

EMMA: Sebe boš pojedel, če ne boš pazil.

Zazvoni mu telefon.

MICHAELA: A je to tvoj telefon?

EMMA: Ne oglaši se.

BERNARD: Lahko bi naročili sladoled.

MICHAELA: Jaz sem nabasana.

BERNARD: Potem bom pa šampanjec.

MICHAELA: Po mojem je šampanjec tukaj.

EMMA: Vesta, kaj je super pri šampanjcu?

BERNARD: Kaj?

EMMA: Mehurčki so super. Na jeziku. Na telesu.

BERNARD: A ja?

EMMA: Si kdaj poskusil?

BERNARD: Nisem, ne.

EMMA: Moral bi poskusit.

BERNARD: O, ti si mi zelo všeč.

EMMA: Vidim.

BERNARD: Lahko bi lizal sladoled z vajinih

trebuščkov.

EMMA: O moj bog.

BERNARD: A vama je že kdo jedel sladoled

s trebuha?

EMMA: Ne.

MICHAELA: Meni tudi ne.

BERNARD: Zelo mrzlo je.

EMMA: Si mislim.

BERNARD: In kremasto.

Emma bruhne v smeh.

BERNARD: Kaj? Zakaj se smeješ?

EMMA: Nič.

BERNARD: Saj je v redu.

EMMA: Ne morem nehat.

BERNARD: Ne.

MICHAELA: Hej, Bernard. Pridi sem.

Bernard stopi k njej. Poljubita se.

MICHAELA: Zdaj pa poljubi njo.

BERNARD: Si prepričana?

MICHAELA: Seveda sem prepričana. Trap.

Bernard stopi k Emmi. Poljubita se.

Emma. Pridi sem.

Emma stopi k Michaeli. Poljubita se. Odmakneta

se in se hihitata.

EMMA: Sori.

BERNARD: Sori zakaj?

MICHAELA: Rignila je.

BERNARD: A res?

EMMA: A ti lahko nekaj priznam, Bernard?

BERNARD: Karkoli lahko priznaš.

EMMA: Nisi mi zelo privlačen.

BERNARD: Aha. Nisem.

EMMA: Ne vzemi osebno. Ves vznemirjen zgledaš.

BERNARD: Pa nisem.

EMMA: Nisi privlačen, si pa zelo žalosten, in na moških mi je žalost všeč.

BERNARD: Žalosten?

EMMA: Se spomniš zadnjič, ko sva to počeli?

MICHAELA: Dolgo nazaj je bilo.

EMMA: A sem se ful spremenila?

MICHAELA: Niti ne.

Emma se zamaje.

MICHAELA: Hej. Držim te.

EMMA: Potegni me gor.

MICHAELA: Saj te.

EMMA: Michaela.

MICHAELA: Emma.

EMMA: Krasna si do mene. Čisto čudovita.

Emma gre v kopalnico.

MICHAELA: A si okej?

BERNARD: V redu sem. Je pa kar –

Zakaj se smehljaš?

MICHAELA: Zato. Od vseh lokacij, kamor naju bi lahko peljal.

BERNARD: Vem.

MICHAELA: Doncaster.

BERNARD: Vem.

MICHAELA: A si prepričan, da hočeš izpeljat tole?

BERNARD: Si ti?

MICHAELA: Ni ti treba, če nočeš, veš.

Emma se vrne.

EMMA: Zebe me. A še koga zebe?

MICHAELA: A bi šli v posteljo?

BERNARD: Lahko bi.

Zazvoni mu telefon. Izključi ga.

MICHAELA: Spet tvoj telefon.

BERNARD: Vem.

MICHAELA: Moral bi preverit, kaj je.

BERNARD: Malo kasneje.

Michael in Jess sta na pokopališču Cerkve srca Jezusovega v Blackpoolu.

JESS: Ne morem verjet, da je zaklenjeno.

MICHAEL: Maša vsake tri tedne.

JESS: Zdi se mi res narobe, ane? Da zakleneš cerkev.

MICHAEL: Je pa lepo tukaj.

JESS: Ne tako lepo kot notri.

MICHAEL: Cerkev srca Jezusovega.

Zanima me, kaj je.

JESS: Kaj?

MICHAEL: To sveto srce.

JESS: Jezusovo srce je.

MICHAEL: A res?

JESS: Ja, seveda.

MICHAEL: Hm. Prav njegovo srce?

JESS: Prav njegovo srce.

MICHAEL: Častili so njegovo srce?

JESS: Ja, so.

MICHAEL: Zakaj ne njegove vranice, recimo?

JESS: Idiot.

MICHAEL: Sveta vranica. Enako smiselno kot čaščenje srca. Oboje je organ, ane?

Ona ga pogleda. Nasmehne se.

JESS: Nehalo je deževat.

MICHAEL: Še nikoli nisem videl takega dežja. Iz nič je prišel. Sploh ni bilo nobenih oblakov.

JESS: Si okej?

MICHAEL: Faking čarobno sem.

JESS: Smešno.

MICHAEL: Kaj?

JESS: Da slišim, kako rečeš kletvico. Ne preklinjaš veliko, a ne?

MICHAEL: Trudim se, da ne.

JESS: A rad seksaš zunaj?

MICHAEL: Mislim, ja. Zunaj. Notri. Velik fan te dejavnosti sem, na splošno.

JESS: Jaz kar uživam. Daje mi občutek upora.

Fino, da ni premrzlo. Malo mrzlo je pa v redu.

MICHAEL: Ja.

JESS: V resnici nisem še nikoli seksala na pokopališču. To je bilo nekaj novega. Celo zame. Poskusila sem bit čim tišja. A si opazil?

MICHAEL: Mislim. To je relativno, a ni.

JESS: Ti si bil super.

MICHAEL: Hvala. Tudi ti si bila super.

JESS: Morje se vidi. Celo Dublin, na jasen dan.

MICHAEL: Ne pa ne.

JESS: 365 kilometrov stran je. To ni nič. Cork je

643 kilometrov stran. To je najbolj oddaljeno

mesto na zahodni obali Irske. Za tem pride
New York. 5149 km. Si bil kdaj tam?

MICHAEL: Ne.

JESS: Jaz tudi ne.

MICHAEL: Brat je bil. Okrog mojih let je bil, ko je
šel. Rekel je, da je amazing.

JESS: Morala bi it. Midva. Enkrat. McKenzieja bi
vzela s sabo. Ne danes.

MICHAEL: Čeprav to bi bilo nekaj, a? Kaj?

JESS: Nič.

MICHAEL: Zadrgetala si.

JESS: Nekdo je pohodil moj grob.

MICHAEL: Ha.

JESS: Ja.

MICHAEL: Si zihel, da ni nekdo fukal na njem?

Zapiska ji telefon.

JESS: Trije zgrešeni klici.

MICHAEL: Kdo je?

JESS: Nisem pogledala.

MICHAEL: A niso pustili voicemaila?

JESS: Ja, tri.

MICHAEL: Aha.

Mine nekaj časa.

JESS: Na samem robu Anglije sediva.

MICHAEL: Res je.

JESS: Kaj se režiš?

MICHAEL: Poskušam si te predstavljat v učilnici.

Kar zmede me. A te nič ne skrbi, da te bo kdo
od učencev videl?

JESS: Ne.

MICHAEL: Kakšna učiteljica pa si?

JESS: Faking čudovita.

MICHAEL: Ja. Si mislim, da si.

JESS: Hej.

MICHAEL: Kaj?

JESS: Nečesa o tebi sem se spomnila.

MICHAEL: Aja?

JESS: Ja.

MICHAEL: Česa o meni si se spomnila?

JESS: Spomnila sem se, kaj mi je Gary rekel o tebi.

Vprašala sem ga o tebi, ker sem bila fascinirana. In zdaj, ko sediva tukaj in gledava morje,
sem se spomnila, kaj mi je rekel. Hecno, ane?

MICHAEL: Kaj ti je rekel?

JESS: Da moram bit previdna. Da si zmešan in
prasec. Da si zelo nasilen možki.

Michael jo pogleda.

MICHAEL: To je rekel?

JESS: Je, ja. Sprašujem se, če ni bil to razlog, zakaj
sem šla takoj do tebe. Nekaj me je vleklo, kot
da sem trapa. Zdaj pa ta seks in tvoj sin in
tvoja mama in brat, še zlasti tvoj brat, in Pixar
in faking Abba. Kot da je govoril o nekom
drugem. A je govoril o nekom drugem? A je
govoril o neki drugi osebi, Michael?

MICHAEL: Ti lahko nekaj povem?

JESS: Lahko poskusiš.

MICHAEL: Preden se je rodil McKenzie, sem se kar
precej zadolžil. Preveč sem hodil ven, porabil
preveč keša, ki ga nisem imel. Potem sem si
sposodil od ljudi, od kakršnih se denarja ne
izposoja. In da sem lahko ta denar vrnil, sem
začel pobirat od ljudi, ki so jim bili dolžni.
To je tukaj okrog kar pogosto. Pogost način
odplačevanja. Potem se je rodil McKenzie in
ker sem mu hotel omogočit najboljše, sem to
delal še naprej.

Zelo dober sem bil. Če sem čisto iskren, imam
v nekaterih delih tega mesta sloves, da sem
neizproslen. Zato, ker sem bil v tem, kar sem
delal, tako dober.

Jenny sem vse povedal. Nisem ji prikrival.

Najprej se ji je zdelo precej vznemirljivo.

Sčasoma pa manj vznemirljivo. Nič se ji ni
zgodilo. Je bil pa to eden od razlogov, zakaj se
je odločila, da noče bit več poročena z mano.

Ona ga pogleda.

JESS: Si šel kdaj v zapor?

MICHAEL: Ne, nisem.

JESS: Si kdaj koga ubil?

MICHAEL: Ne. Seveda ne. Ubil? Ne.

JESS: Si pa komu kaj naredil?

MICHAEL: Ja, sem.

JESS: Ljudi si poškodeval?

Na to ji on ne more odgovoriti.

Kaj je bila najhujša stvar, ki si jo komu naredil?

On ji ne more odgovoriti.

Si zdaj nehal?

MICHAEL: Ja.

JESS: Čisto?

On jo pogleda.

Ena od stvari, na katerih najbolj delam, je,

da ne obsojam. Zelo se trudim, da te ne bi obsojala.

MICHAEL: Kako ti gre?

JESS: Ne vem še. Premalu je, da bi rekla.

Nisi kot večina, a ne?

MICHAEL: Kaj misliš s tem?

JESS: Vedno pritegnem norce.

MICHAEL: Jaz nisem norec.

Ona iztegne roko. Dotakne se njegovih las.

JESS: Naredi nama eno uslugo.

MICHAEL: Velja.

JESS: Ne se zaljubit vame. Vame se ne sme zaljubit. Jaz uničim ljudi.

Moja sestra se je poskusila ubiti. Res. Ashe. Leightona je pustila pri meni. Imela sem počitnice na koncu semestra. Rekla mi je, da sem jaz najbolj razumna od nas. Potem mi je rekla, da ima razgovor za službo. Šla je v hotel v Bristolu. Zajebala je. Moral bi videt obraz mojega očeta, ko jo je videl v bolnici. Danes se vedno nekdo poskuša ubiti, a? To je postal kliše. No, ja.

Vseh je groza, kaj bo, in nihče ne ve, kako je.

A si kdaj verjel v Boga?

MICHAEL: Nikoli.

JESS: Verjetno še dobro, a ne?

MICHAEL: Verjetno.

JESS: Če fukaš na pokopališču in verjameš v Boga, je verjetno greh, ane?

MICHAEL: Najbrž.

JESS: Zelo, zelo vesela sem, da sva seksala, in zelo smešno mi je, da sva seksala na pokopališču.

In zelo vesela sem, da si včeraj ostal in me dal spat. Ne znam več spat sama. Ne morem. Sovražim spat sama.

A boš danes ostal z mano, Michael?

MICHAEL: V redu.

JESS: Obljubiš?

MICHAEL: Obljubim.

JESS: Morala bi poslušat tiste voicemaile.

MICHAEL: Ja, res.

V vrstno hišo v Ulverstonu vstopi Christine.

Na sebi ima plašč.

Pogleda naokrog.

Spet se pojavi Ashe.

Zbegana je, ker vidi svojo mamo.

ASHE: Mami?

CHRISTINE: Ashe?

ASHE: Mami –

CHRISTINE: Živjo, ljubica.

ASHE: Kako si –? Kaj se je? Kako?

CHRISTINE: Živjo.

ASHE: Živjo.

Nekaj časa.

CHRISTINE: Moraš bit malo presenečena, kaj?

ASHE: To pa res. Kdaj si prišla?

CHRISTINE: Ravnokar.

ASHE: Nisem vedela. Nisi poklicala. Nisi rekla, da prideš.

CHRISTINE: Ne.

ASHE: Videt si – A je vse v redu?

CHRISTINE: Mislim, da. Nisem prepričana.

ASHE: Kaj? Doma sem. Kako si prišla noter?

CHRISTINE: Skozi vrata, mislim.

ASHE: A imaš ključ?

CHRISTINE: Ne.

ASHE: To je. A je Joe pustil odprta vrata?

CHRISTINE: Mogoče.

ASHE: Mami.

CHRISTINE: Ashe.

ASHE: Mami.

CHRISTINE: Ja.

ASHE: To je.

CHRISTINE: Vem.

ASHE: To ni.

CHRISTINE: Ne.

ASHE: A si?

CHRISTINE: V redu je. A bi se usedla?

ASHE: V redu sem.

CHRISTINE: Lahko se usedeš, če se hočeš, ljubica.

ASHE: Mami. Kaj se dogaja? Mami. Kaj se dogaja?

CHRISTINE: Ne vem prav dobro, ljubica.

ASHE: O. Je to?

CHRISTINE: Ne vem, ljubica. Ne jokaj.

ASHE: Ne jokam.

A si v moji glavi?

CHRISTINE: Ne.

ASHE: Mami, a si resnična?

CHRISTINE: Mislim, da sem, Ashe, ja.

ASHE: Mami? Zelo čuden občutek imam.

CHRISTINE: Vem, ljubica.

ASHE: Kaj se dogaja?

CHRISTINE: Ne vem. Ne zares.

ASHE: Ne razumem.

CHRISTINE: Ne. Oči te bo poklical.

ASHE: Mami, a si mrtva?

CHRISTINE: A še ni poklical?

ASHE: Ne. Ni poklical, ne.

CHRISTINE: Usedi se, ljubica.

ASHE: A si mrtva, mami? A si?

Christine prikima.

Christine iztegne roko in se dotakne Ashinih las.

Ashe začne jokati.

Christine jo tolaži.

Kaj se dogaja? Kaj se dogaja, mami?

CHRISTINE: V možganih sem imela kri, ljubica.

Reče se ji subarahnoidna krvavitev. Ravno kar se je zgodilo. V redu je. Ni bolelo. Bolj je bila sramota kot karkoli drugega.

ASHE: Mami. Ne. Ne. Ne. Nehaj.

CHRISTINE: Hej. Ne tako. Ne tako, ljubica.

Nič tako.

Poje ji iz pesmi Himna severa.

Toliko časa, da se pomiri.

Hecno bit nazaj tukaj.

ASHE: Kaj?

CHRISTINE: Verjetno to ni edino, kar je malo hecno. Poslušaj me. Tukaj mi je bilo vedno všeč. Rada sem obiskovala Agnes, očijevo mamo. Tvojo babi. A Coach House še obstaja?

ASHE: Coach House?

CHRISTINE: Sem smo hodili za cel dan, obiskat babi. Z Jess. Oči je bil vedno krasen z Jess. V Coach House smo hodili po sendviče. Agnes je vedno pila suho belo vino. Ne glede na to, koliko je bila ura. Potem smo šli na sprehod do stolpa. Zelo rada sem imela ta del dežele.

ASHE: To je samo. A se mi meša, mami?

CHRISTINE: Ne, se ti ne. Ne meša se ti, ljubica.

To sem ti prišla povedat. Samo malo klepetam za začetek. Da te pomirim.

ASHE: Zelo sem zmedena.

CHRISTINE: Vem. Hodili smo v Bardsea. A smo tebe kdaj peljali tja?

ASHE: Ne spominim se. Kaj?

CHRISTINE: Tvoj oči me je peljal na otok. Do Chapel Islanda se je dalo prit peš, ampak si moral bit previden, ker se na pesek ni bilo

mogoče zanest. Živi pesek je bil. Ni bilo varno. Ampak Bernard je poznal vse poti, kjer se je dalo it. Z njim sem hodila tja. Sem smo hodili na počitnice, preden si se rodila. Agnes je vedno oboževala vas tri. Dedek je imel z Jess malo težav, ker ni bila njegova prava vnukinja, Agnes pa nikoli. Tebe je imela posebno rada. Povedala mi je, da jo spominjaš nanjo. Cel dan sva hodila. Lepo je bilo. Ko sva prišla tja, sva bila izčrpana. Ležala sva na obali jezera. Glavo sem mu položila na prsi. To je bilo, preden je imel ta svoj trebušček.

ASHE: Kaj delaš tukaj, mami?

CHRISTINE: Tudi sama ne vem zares. Na misel mi je prišlo. Da bi morala prit sem in ti povedat, da moraš skrbet za Leightona, kakor dobro lahko.

ASHE: Saj skrbim. Kaj? Za Leightona? Saj skrbim zanj, mami. Res.

CHRISTINE: Zdelo se mi je pomembno, da ti povem, da postane lažje.

ASHE: Kaj postane lažje?

CHRISTINE: Vse.

ASHE: To je –

CHRISTINE: Vse postane lažje.

ASHE: Zelo zmedena sem, mami. To vse je zares strašljivo.

CHRISTINE: Ko začnejo govorit. Neverjetno je.

Naučijo se, kako ti povedat, kaj je narobe.

Lažje postane.

ASHE: To vsi rečejo.

CHRISTINE: Si pomislila, da to vsi rečejo, zato ker je res?

ASHE: To je najbolj čudna stvar na svetu.

CHRISTINE: Prav blebetavi postanejo. Kletepajo in klepetajo, kot Steven recimo. On nikoli ni nehal govorit. Ali Jess. Jess je kar predrznica, a ni? Ampak to je blagoslov, ker ti povejo, kaj je narobe. Povejo ti, kaj bi radi. Lahko ti povejo, kje boli. Zaradi tega je vse veliko lažje. In preden se zaveš, so pametnejši, kot si si kdajkoli predstavljala. Modrejši, kot si bila ti kdajkoli, in o tebi opazijo stvari, ki so resnične, pa jih sama nikoli nisi opazila, in smešni so. In lepi so.

ASHE: To je zelo čudno.

CHRISTINE: Žal mi je, da Joe ni, kar bi ti potrebovala.

ASHE: Nočem govorit o njem, mami.

CHRISTINE: Ne. No, ni ti treba govorit o njem.

Moraš samo vedet –

Tukaj sem. In moraš vedet, da si se prav odločila. Ravnokar. Vem, da te je to, kar je ponudil Joe, mikalo bolj, kot bi si želela.

ASHE: Me ni.

CHRISTINE: Nič ni narobe s tem.

ASHE: Kako veš, kaj je bilo?

CHRISTINE: Vsi delamo napake. Poglej mene.

Kaj vse sem vam naredila.

In takrat, ko si –

ASHE: Kaj?

CHRISTINE: Ne bi rada rekla.

ASHE: Si poskusila?

CHRISTINE: Takrat, ko si se poskusila ubit.

ASHE: Ja.

CHRISTINE: Še vedno mi ni niti približno jasno, zakaj si to naredila.

A zaradi Leightona?

ASHE: Ne.

CHRISTINE: Zaradi Joeja?

ASHE: Ne.

CHRISTINE: Zaradi denarja?

ASHE: Ne.

CHRISTINE: Zato, ker sem jaz pila?

ASHE: Ne.

CHRISTINE: Ker vem, da sem vas razočarala.

ASHE: Ni bilo to.

CHRISTINE: Kaj pa je bilo potem?

ASHE: Ne vem. Tega se ne ve. Ne odločiš se, zaradi česa. Tudi če misliš, da ja, v resnici ne.

Nekaj narediš in potem kasneje pridejo razlogi.

CHRISTINE: Prišla sem ti reč, da ne ponovi tega.

ASHE: Res?

CHRISTINE: Prosim, ne delaj več tega, Ashe.

Prosim, ne.

ASHE: Se bom potrudila.

CHRISTINE: Potrudila ni dovolj, ljubica. Mi obljubiš?

ASHE: Ne morem.

CHRISTINE: Prosim?

ASHE: Ne morem, mami.

Vem, da je bilo grozno zate in za očija in za vse.

Vem vse o tem, da moram bit tukaj za Leightona in zdaj najbrž tudi za očija, ampak tega ne morem obljubit, ker nimam pojma, kaj bom. Zato bi bilo obljubit kaj takega laž. Ne vem, kaj naj bi še rekla o tem.

CHRISTINE: Te lahko nekaj vprašam?

ASHE: Daj.

CHRISTINE: Kako je bilo?

ASHE: Zelo strašno. Razburljivo. Kot da delam nekaj porednega. Potem pa me je prijala panika in sem začela kričat, mislim, da je bilo tako, mislim, da je potem nekdo prišel iz sosednje sobe.

CHRISTINE: Je, ja.

ASHE: In me spravil dol.

CHRISTINE: Tako je. A imaš piercing v nosu?

ASHE: Saj si ga že videla.

CHRISTINE: Nisem.

ASHE: Od božiča ga imam.

CHRISTINE: Nisem opazila.

ASHE: Ti je všeč?

CHRISTINE: Zelo vpadljivo.

ASHE: Hvala.

CHRISTINE: Zgledaš zelo samozavestna.

ASHE: Ironično.

CHRISTINE: Všeč mi je, kako si si zrihtala tukaj.

ASHE: Hvala, mami.

CHRISTINE: Zelo urejeno.

ASHE: To je največ, kar lahko naredim. Pospravim.

CHRISTINE: Všeč so mi barve.

ASHE: Rada bi jih spremenila.

CHRISTINE: Aja?

ASHE: Rada bi prebarvala stene. Zelo živorumeno ali kaj takega.

CHRISTINE: Rumeno?

ASHE: Kaj takega.

CHRISTINE: Nisem prepričana za rumeno.

Nekaj časa.

ASHE: To je ekstremno čudno.

CHRISTINE: Vem.

Nekaj časa.

ASHE: Ha!

CHRISTINE: Ha!

Nekaj časa.

ASHE: V takih situacijah naj bi si ljudje med sabo povedali stvari.

CHRISTINE: Aja?

ASHE: Ja.

CHRISTINE: Kakšne stvari?

ASHE: Nič mi ne pade na pamet.

CHRISTINE: Ne.

ASHE: Veliko bolj zapletena si, kot sem mislila, ko sem bila najstnica, in če sem naredila kaj neumnega, ker se nisem zavedala, kako zapletena si, potem se opravičujem.

CHRISTINE: Take stvari?

ASHE: Ja.

CHRISTINE: Globoke stvari.

ASHE: Mislim, da.

CHRISTINE: Jezus.

ASHE: Vem.

CHRISTINE: Odlično.

ASHE: Hvala.

CHRISTINE: Zdaj se jaz poskušam česa spomnit.

ASHE: Samo če hočeš.

CHRISTINE: Recimo tole. Mislim, da ste vi trije najboljši na svetu. Res. Mislim, da ste najboljši ljudje, kar jih je kdaj živelo. Mislim, da ste boljše kot Bog. Mogoče se mi je zato zgodilo, kar se mi je. Mogoče ne bi smela mislit tega. Ampak sem in ne bom lagala, da nisem. Če pomislim, da bi kdo od vas trpel, me zmrazi.

ASHE: Kje si bila?

CHRISTINE: V supermarketu. Hotela sem kupit flašo vodke.

ASHE: Ampak saj si –

CHRISTINE: Vem. Nisem ponosna na to. Obljubi, da ne boš povedala nikomur.

ASHE: Zakaj si hotela to?

CHRISTINE: Ne povej očiju. Ne povej Jess ali Stevenu. Nikomur ne povej. Obljubiš?

ASHE: Okej, obljubim.

CHRISTINE: Iz nič sem si zaželela flašo vodke in sem se odločila, da jo grem kupit. Stegnila sem roko po steklenici. In potem sem padla. In potem sem umrla. Bilo je tako nenadno, kot je sploh mogoče. Ni me bolelo. Kar ne pomeni, da nikogar ne boli. Ampak mene ni.

Nekaj časa.

Povej Bernardu, da sem našla fotke na njegovem telefonu. Bodi pozorna, kaj bo rekel. Povej mu, da je v redu. To nima nobene zveze s tem.

Nekaj časa.

ASHE: Poglej nas.

CHRISTINE: Ja.

Nekaj časa.

ASHE: Tako rada imam Leightona.

CHRISTINE: Vem, da ga imaš.

ASHE: Nisem vedela, da je mogoče imet kaj tako rada.

CHRISTINE: Presenetljivo, a ni?

ASHE: Ko sem ga pustila z Jess in šla v Bristol, sem bila razdvojena. Ker sem po eni strani mislila, da mu bo bolje z Jess, po drugi strani pa je bila vez, ki je zasidrana v mojih prsah in vodi k njemu, najtežji kamen, ki sem ga čutila, kdajkoli.

Vse, kar hočem vedet, je, da bo on v redu.

CHRISTINE: V redu bo.

Ga grem lahko pogledat?

ASHE: Spi.

CHRISTINE: Tiha bom.

ASHE: Ne ga zbudit, mami.

CHRISTINE: Ne bom.

ASHE: Norice je imel. Vnete so.

CHRISTINE: Sem slišala.

ASHE: Zelo težko ga je bilo uspavat.

CHRISTINE: Vem. Zelo zelo tiha bom. Res.

ASHE: Mami.

CHRISTINE: V kateri sobi je?

ASHE: Čez hodnik.

CHRISTINE: Obljubim.

ASHE: A boš, ko greš iz te sobe, izginila?

CHRISTINE: Ne vem.

ASHE: Te bom še kdaj lahko videla?

CHRISTINE: Ne vem. Še nikoli nisem bila v taki situaciji.

ASHE: Ne. Okej.

CHRISTINE: Bova videli, ane?

Steven in Andy sta v sobi v hotelu Travelodge v Durhamu.

STEVEN: Zjutraj je pila. Potem je začela padat.

Našel sem jo. Enkrat sem jo našel na WC-ju. Ni mogla vstati. Tudi v šoli je bila parkrat pijana.

Vino je vzela s sabo v McDonald's. Pozabila je, da imam rojstni dan. Ne bi me smeje motiti take stvari, ampak njen edini sin sem.

ANDY: Ššš.

STEVEN: Oprosti.

ANDY: Ne opravičuj se. S tabo sem.

STEVEN: Smešno. Da sva v Travelodgu.

ANDY: Zakaj?

STEVEN: Ashe je šla v Travelodge. V Travelodgu se je poskusila obesiti.

ANDY: O fak. Zelo mi je žal, oprosti.

STEVEN: Zakaj?

ANDY: Zakaj nisi nič rekel? Lahko bi šla v Holiday Inn. Kamorkoli bi lahko šla.

STEVEN: Saj ni važno. Vse sobe so iste, a ni tako? V teh hotelih. Itak bi zgledalo isto kot tukaj.

ANDY: Jezus. Grozno mi je. Greva v Holiday Inn. Saj še ni prepozno, da menjava hotel. Definitivno ne.

Michaela in Bernard sta na parkirišču pred hotelom Mercure v Doncastru.

MICHAELA: Zbudila sem se. In te ni bilo tam.

BERNARD: Ne.

MICHAELA: Celo večnost sem te iskala.

BERNARD: Žal mi je.

MICHAELA: Koliko časa že sedi tukaj?

BERNARD: Ne dolgo. Kakšno uro, kaj takega.

MICHAELA: Vsi v hotelu spijo kot klade.

BERNARD: Ja.

A bi čips?

MICHAELA: Ne, hvala.

BERNARD: Kakšen sem, a?

MICHAELA: Ja.

BERNARD: Kako je Emma?

MICHAELA: Spi. Smrčala je.

BERNARD: Je pa kar lik.

MICHAELA: Ni se spremenila. V vsem času, odkar jo poznam. Kar je veliko bolj žalostno, kot sem mislila, da bo.

Kaj si počel tukaj?

BERNARD: Samo razmišljal.

Andy in Steven sta v hotelski sobi v Travelodgu v Durhamu.

ANDY: O čem razmišljaš?

STEVEN: Sprašujem se, če postajam debel.

ANDY: Ne.

STEVEN: Ampak sčasoma bom debel.

ANDY: Samo če nadaljuješ v tem tempu.

STEVEN: Si slišal?

ANDY: Kaj?

STEVEN: Zdelo se mi je, da nekoga slišim.

ANDY: V hotelu sva, piki. Verjetno si res koga slišal.

STEVEN: Kaj bom, Andy?

ANDY: Bodi priden. Vljuden bodi. In potem svet bo k tebi hodil.

STEVEN: A si mi ravnokar citiral *Paddingtona*?

ANDY: *Paddingtona* 2.

STEVEN: Faking šit.

ANDY: Zahvali se voznikom avtobusov. To je moj glavni nasvet. Vedno reci hvala voznikom avtobusov.

STEVEN: Saj se.

ANDY: Poskrbi za to, in vse drugo se bo uredilo samo od sebe.

STEVEN: A se zajebavaš?

ANDY: Ker res trdo delajo. Vožnja avtobusa je stresna služba, ki je slaba za držo. In vse bi šlo v kurac, če jih ne bi bilo.

STEVEN: Ti si en kreten.

ANDY: Ja, sem.

BERNARD: Moral bi se oglasiti na telefon.

MICHAELA: Nič drugače ne bi bilo.

BERNARD: Moral bi se.

MICHAELA: Tako mi je žal.

BERNARD: Ne. Ne. Ne. Ne ti bit žal. Ne ti. Ti nimaš česa obžalovat.

MICHAELA: In za danes mi je žal.

BERNARD: Ni ti treba bit.

MICHAELA: Samo zato sem šla v to, ker si rekel, da hočeš.

BERNARD: Saj sem hotel. Ni se ti treba opravičevati. Res sem ti hvaležen.

Žal mi je. Zelo zmeden sem.

MICHAELA: Treseš se.

STEVEN: Ljudje umrejo.

ANDY: Ja.

BERNARD: Nekam otopel sem. Počutim se ločen od sebe.

STEVEN: Kako bizarno je to?

BERNARD: A se ti kdaj zgodi, da nekaj delaš, in je hkrati, kot da gledaš sama sebe, ko to delaš?

ANDY: Všeč mi je.

STEVEN: Kaj?

ANDY: Kako ti luč pada na obraz.

STEVEN: Kako dafak misliš, da ji je uspelo?

ANDY: Uspelo kaj?

STEVEN: Da je privezala pas na luč?

MICHAELA: Nisem prepričana.

STEVEN: A si kdaj hotel bit nekaj drugega?

ANDY: Kaj, recimo?

STEVEN: Ne človek, recimo. Recimo, da si žival.

ANDY: Ne vem. Mogoče.

STEVEN: Če bi lahko, bi bil drevo. Preobrazil bi se v drevo. S koreninami in listi in drevsnim sokom in ljubjem, ki bi preraslo mojo kožo. To bi bil.

Boš šel z nami?

ANDY: Kaj?

STEVEN: Jutri. V Stockport. Boš šel z nami?

ANDY: Delat moram.

STEVEN: Če rečeš, da si bolan, in greš z nami?

Lahko rečeš, da si bolan, in greš z nami, Andy?

ANDY: Bom poskusil.

STEVEN: Upam, da ti uspe. Prosim te, da ti uspe, Andy. Zelo nujno zame je, da ti uspe.

BERNARD: Ne morem. Ne morem vozit. Celo noč sem pil.

MICHAELA: Ja. Lahko pokličeš taksi.

BERNARD: Sem ga že klical. Rekli so, da bo stalo 600 funtov. Ob tej uri, ponoči.

MICHAELA: Aha.

BERNARD: Mogoče bom. Ti lahko ostaneš. Greš jutraj z vlakom v York.

MICHAELA: Ja. Okej. Karkoli hočeš, je v redu, res, Bernard.

BERNARD: Misliš, da je vedela?

MICHAELA: Kaj?

BERNARD: Za naju?

MICHAELA: Pojma nimam.

On čudno, tiho zatuli.

MICHAELA: Si že govoril z otroki?

BERNARD: Ja.

MICHAELA: Šit.

On plane v jok.

Začne glodati svojo roko. Mogoče z zobmi celo malo prebije kožo. Žveči jo.

MICHAELA: Kaj delaš?

BERNARD: Svojo roko jem. V redu? Ti je to v redu? *Še naprej joka.*

Vzame mu toliko časa, kot je treba, da neha, in se spravi k sebi. Ona ga gleda, ne ve, kaj bi naredila ali rekla.

Nekaj časa.

MICHAELA: Najbrž se ne bova več videla, ko bo vse to mimo, ne?

BERNARD: Kaj?

MICHAELA: Vem, da je to zadnja stvar, ki jo imaš v glavi, ampak verjetno se ne bova.

BERNARD: Michaela, a lahko samo –

MICHAELA: Rada bi, da veš, da ne obžalujem.

Ničesar, kar se je zgodilo. Všeč mi je bilo. Rada sem bila s tabo. Vedno sem bila vesela, da te vidim. Vedno si bil zelo prijazen in nekako džentelmski in to mi je bilo staromodno in luškano. Zaradi tebe sem se počutila, da me nekdo vidi. Mislim, da si malo bolj debel, kot misliš, da si. In mislim, da moraš nehat ves čas jest, ker mislim, da v glavnem ješ takrat, ko si žalosten ali zaskrbljen ali prestrašen in take stvari. Mislim, da imaš najbrž v glavi in v življenju veliko stvari, ki jih moraš razčistit. Mislim, da moraš nehat prikrivat in lagat. Ne bi smela naredit tistih fotk in rada bi, da jih zbríšeš. A mi obljubiš, da jih boš? Ni ti treba odgovorit zdaj.

Nekaj časa.

BERNARD: Sredi noči je.

MICHAELA: Ja.

Ko se oder pripravlja za tretji del, gledamo, kako se igralci preoblačijo. Christine zapoje del pesmi Himna severa.

TRETJI DEL

Bernard stoji v dnevni sobi svoje hiše.

Pohištvo je umaknjeno na eno stran.

Stoli stojijo ob steni.

Na mizi na strani sobe je hrana in pijača.

Krožniki in skodelice iz stiropora, plastični noži in vilice.

Nekaj fotografij Christine.

Bernard drži steklenico s sadnim smutijem.

Bere sestavine na nalepki.

Oblečen je v črno obleko in belo srajco.

Vstopi Jess. Kot drugi člani družine je oblečena za mamin pogreb.

BERNARD: Noro, kakšne stvari vtaknejo sem not, veš.

Tole vsebuje sestavine. »Nekaj sladkorja«, piše.

Ne piše pa, koliko sladkorja. A piše?

JESS: Ne.

BERNARD: Glej.

JESS: Aha.

BERNARD: Vseeno. Bolje kot nič, verjetno.

JESS: Ja. Na.

Poda mu črno kravato.

BERNARD: Hvala, ljubica.

JESS: Že v redu.

On pogleda kravato, preden si jo nadene.

JESS: Si zdaj pripravljen?

BERNARD: Mislim, da ja.

JESS: Pogledala sem pralni stroj.

BERNARD: Hvala.

JESS: Mislim, da je zdaj v redu, oči.

BERNARD: Ja.

JESS: Samo eno rundo je pustila. Lahko ga spet zaženeva, če te skrbi.

BERNARD: Ne. Ne. V redu je.

Napotí se ven, potem se ustavi.

Hecno. To z oblekami. Kaj točno je treba naredit s stvarmi.

JESS: Ja.

BERNARD: Če je kaj njenega, kar bi rada imela.

JESS: Bomo jutri uredili, oči.

BERNARD: Mislim, da jaz ne bom nič obdržal.

JESS: To je nekaj, s čimer se bomo ukvarjali en drug dan.

BERNARD: Malo čudno bi bilo. Da bi obdržal njene stvari.

JESS: Ja.

Vstopita Michael in Andy.

Nosita kavč/stole.

Mogoče skupaj nosita en velik kavč.

JESS: Hvala, fanta.

BERNARD: Lahko pomagam.

ANDY: V redu je, Bernard.

BERNARD: Nisem do konca neuporaben.

ANDY: Res ni noben problem.

MICHAEL: Koliko ljudi, misliš da bo, Jess?

JESS: Kar nekaj, bi rekla. Več, kot sem mislila.

Veliko kolegov je imela v pisarni, v službi, in kar nekaj prijateljev, ki živijo tukaj okrog, je reklo, da pridejo. Tudi par sošolcev se je javilo.

BERNARD: Bolje, da si pripravljen, kot da te čisto preseneti. To je moj moto.

Pogledajo ga.

On odide ven.

Andy gre ven po več stolov.

MICHAEL: Si v redu?

JESS: Ja. V redu sem. Si ti?

MICHAEL: Ja. Ja. Andy je simpatičen.

JESS: Ja. Zabaven.

MICHAEL: Rekel je, naj mu javiva, če bova kdaj kam letela. Da naju lahko spravi v boljši paket.

JESS: Mogoče bi pa res morala. Kar odletet nekam.

Tole mora bit čudno zate, ne?

MICHAEL: So še bolj čudne stvari.

JESS: Si McKenzieju povedala, da greš sem?

MICHAEL: Rekel sem mu, da grem k prijateljici

Jess. Pri svoji mami je.

JESS: Kadarkoli greš lahko nazaj domov, če hočeš.

MICHAEL: Ne bodi trapasta.

Samo da si ti v redu.

JESS: Kreten.

MICHAEL: Hej.

Stopi k njej.

Hitro. Preden kdo vidi.

Poljubita se.

Torej. Stoli.

Andy in Steven vstopita s še več stoli.

ANDY: Rože so čudovite.

MICHAEL: Ja. Res je. Prav ima.

JESS: Rada je imela vrtnice.

ANDY: Boljše so kot lilije, po mojem.

JESS: Ja.
 ANDY: Nikoli nisem maral vonja lilij. Spominjajo me na pogrebe. Kar je. No.
 JESS: Ja.
 ANDY: Ironično.
 JESS: Si okej?
 STEVEN: Ja, sem. Sem. Pripravil sem plejlisto.
 MICHAEL: Krasno.
 JESS: Super. A je za plesat?
 ANDY: Ne vem.
 JESS: Plesne komade lahko prihranimo za kasneje, če bodo ljudje še ostali. In bi radi plesali.
 STEVEN: Nikoli se mi ni zdela ravno plesalka.
 JESS: No. Mogoče ni bila. Jaz pa sem. In ni je tukaj, da bi mi preprečila.
 STEVEN: Bom počakal, da nekateri, saj veš, grejo, in bom potem dal gor Daft Punk, in to.
 MICHAEL: Lepo.
 STEVEN: Veš, koga je rada poslušala?
 JESS: Koga?
 STEVEN: Björk. Zelo rada.
 JESS: Res?
 STEVEN: Noro, ne?
 Našel sem šest Björk CD-jev.
 JESS: Se pravi moramo dat gor Björk.
 STEVEN: Ja.
Razmišljajo, kako bi bilo predvajati Björk na pogrebu.
 ANDY: Meni je vseč tista o gori.
 STEVEN: Hyperballad.
 ANDY: Ja.
Premolk.
 ANDY: Zelo so mi vseč fotke, Jess.
 JESS: Hvala.
 ANDY: Čudovite so.
Andy gre ven po še več stolov.
Michael gre z njim.
 STEVEN: Poglej tole.
 JESS: Spomnim se te obleke.
 STEVEN: To je bilo v Margatu.
 JESS: Spomnim se teh počitnic.
 STEVEN: Veliko mlajša zgleda.
 JESS: Ja.
 STEVEN: Zelo lepa je.
 JESS: Ja. Kako se ti je zdel oči?
 STEVEN: Izbezumlja me.

JESS: V paniki je.
 STEVEN: V paniki?
 JESS: Glede danes. Kako bo od zdaj naprej.
 STEVEN: Ne vem, kaj naj z njim, Jess.
 JESS: Ne.
 STEVEN: Kdaj moraš nazaj?
 JESS: En teden so mi dali. Ti?
 STEVEN: Andy mora jutri nazaj. Mislim, da bom šel z njim.
 JESS: Ne moreš ostat malo dlje?
 STEVEN: Ashe bo ostala. Nekaj časa bo ostala, je rekla.
 JESS: Ne bi mogel ostat z njo?
Vstopi Bernard.
Prinesel je še več hrane za na mizo.
Michael in Andy prineseta še več stolov.
 BERNARD: Zavitki s klobasicami. In suši. Rada je imela suši. Še zlasti z lososom. V hladilniku je pustila marinado za jagenjčka, zato je Ashe marinirala jagenjčka. In čokoladne kockice so, ker jih ima Ashe rada, in po pravici, tudi jaz bi lahko pojedel celo škatlo.
 ANDY: Jaz tudi.
 BERNARD: Vesel sem, da si tukaj, Andy.
 ANDY: Verjamem, da ste, Bernard.
 BERNARD: Lepo od tebe, veš. Ker imaš delo in vse.
 ANDY: To ni problem.
 BERNARD: Vseeno. Tale je fin fant, Steven. Za obdržat. In tudi tebe je lepo spoznat, Michael.
 MICHAEL: Ja.
 BERNARD: Prepričan sem, da si tudi ti fin fant.
 Malo sem zmeden. Še pica rolice imam tukaj.
 In polnjena jajčka.
 JESS: Aha.
 STEVEN: Si kaj pojedel, oči?
 BERNARD: Nisem, ne. Ne. Ampak bom.
 STEVEN: Kdaj si nazadnje jedel?
 BERNARD: Em. Ne spomnim se. Ni važno. Saj je dobro zame, najbrž.
 ANDY: Morate jest, Bernard.
 BERNARD: Ja, saj vem. Bom.
 ANDY: Pridite sem.
 BERNARD: Kaj.
 Andy mu poravna kravato.
 ANDY: Bolje.

BERNARD: Aha. Hvala.

ANDY: Ni problema.

BERNARD: Zelo si želim, da bi šle stvari v redu, zanj. To nima nobenega smisla. Rad bi, da je tako, kot bi si ona želela. To je pomembno. Zelo jo bom pogrešal. Čudovita je bila – Moja žena je bila.
Dobro, dobro. To je vse –

Spet gre.

STEVEN: Kje je Ashe?

JESS: Leightona oblači.

ANDY: Kako je on?

JESS: Naspal se je. Zelo luškan je videt. Tako malo srajčko ima.

ANDY: Si slišala njen govor?

JESS: Mi ga je prebrala. Zna ga na pamet, ampak ga bo raje brala, za vsak slučaj. Zelo preprost je. Krasen je.

STEVEN: Joeja ne bo?

JESS: Ne. Mislim, da Joeja nekaj časa ne bomo videli.

STEVEN: Hvala kurcu.

JESS: Ja.

STEVEN: Kakšen pizdun.

JESS: Ja.

Vstopi Ashe.

JESS: Lepa si.

ASHE: Hvala.

JESS: Lasje.

ASHE: Ja. Hrana je pripravljena.

STEVEN: Bravo.

ASHE: Fotke so krasne.

ANDY: A ne?

ASHE: Ta obleka.

JESS: Ja.

ASHE: Kdaj pride avto?

STEVEN: Pet minut.

ASHE: Aha. Aha. Aha. Gremo mi trije in Leighton z očijem?

JESS: Samo za štiri je prostora.

ANDY: Z Michaelom lahko vzameva Leightona.

MICHAEL: Ja.

ASHE: Ne. Hočem, da je Leighton z mano.

Premor.

JESS: Potem grem jaz z Michaelom in Andyjem.

STEVEN: Ne, ne greš. Definitivno ne greš. Jaz

grem s fantoma. Vedve pojdit z očijem.

V redu bo. Leighton ga bo zabaval.

MICHAEL: Ampak da ne bomo pozni. Pogrebi so po točnem urniku. Dandanes.

ASHE: To je pa res. Res so. Je oči kaj pojedel?

STEVEN: Ne.

ASHE: Mora jest.

JESS: O tem bomo jutri.

ASHE: Me zanima, če je kaj od tega tako, kot bi želela.

JESS: Nikoli ni bila ravno oboževalka zabav.

ASHE: Ne.

JESS: Bi ji bilo pa všeč vse to vino.

STEVEN: Ne več. Devet mesecev, niti kapljice.

Presunila me je. Nisem si mislil, da bo zdržala, pa je.

JESS: Mogoče jo je to, da je nehala, ubilo.

Ashe odide.

MICHAEL: Želim si, da bi jo spoznal.

STEVEN: Všeč bi ji bil.

MICHAEL: Res?

STEVEN: Rada je imela lepe fante.

Spet vstopi Ashe. Oblečena je v Christinin modri plašč.

ASHE: Avti so tukaj.

JESS: Aha.

Najprej se nihče ne premakne.

ANDY: Bom spraval Leightona v avto, Ashe.

ASHE: Hvala.

MICHAEL: Grem s tabo. Zunaj bom.

JESS: Okej.

MICHAEL: Mislim, da mi bo začela teč kri iz nosa.

ANDY: Uščipni se. Ne držat nosu. Samo enkrat uščipni.

MICHAEL: Faking jajca.

Andy in Michael gresta.

JESS: Smo vsi v redu?

ASHE: Ja. Ja. Ja.

STEVEN: Mislim, da ja.

JESS: Šli bomo čez tole. Prišli nazaj sem. V redu bomo. Včasih mislim, da si je zaslužila to, a vesta? Včasih mislim, da mi je do konca strla srce. Včasih pa ne mislim tako.

Jess odide.

ASHE: Oči!

BERNARD (*iz offa*): Že grem!

ASHE: Avto je tukaj!

BERNARD (*iz offa*): Aha. Ja. Že grem.

STEVEN: Si okej?

ASHE: Ja.

STEVEN: Zgledaš čudovito, veš.

ASHE: Hvala.

Hecno, tole.

STEVEN: Ja.

A bosta vidva malo ostala tukaj, kaj misliš?

ASHE: Ne vem. Kakšen teden. Mogoče dlje. Bomo videli, kako bo šlo. Kdaj gresta z Andyjem nazaj?

STEVEN: Jutri.

Nekaj časa.

Misliš, da bodo v prihodnosti še pogrebi?

ASHE: Mislim, da bodo, Steven. Ja, bratec.

STEVEN: Ampak ni bilo vedno tako. A ne? Včasih ni bilo vedno možno imet pogreba. Samo luknjo so izkopali.

Tako veliko ljudi je. Ni prostora za vse nas, a ne. Tako ne bo šlo naprej.

V škatle nas bodo spravili, kaj takega. Kaj pa vem.

Ashe, nikogar ne poznam, ki bi bil bolj amazing kot Leighton.

ASHE: Res.

STEVEN: Moje srce je polno od njega. Do vrha polno. Noro je. Ne bi si mislil, da mi lahko kdo naredi kaj takega.

ASHE: Vem.

STEVEN: Kakšen debil sem bil.

ASHE: Ja. Res si bil.

STEVEN: Žal mi je.

ASHE: Vem, da ti je. Prav je, da ti je.

Vstopi Bernard.

ASHE: Si v redu, oči?

BERNARD: Ja. Ja. Ja. Smo pripravljeni?

ASHE (*Stevenu*): Lahko samo sekundo?

STEVEN: V avtu bom. Igral se bom z Leightonom. *Odide.*

BERNARD: Morala bi.

ASHE: Vem.

Oči.

BERNARD: Si v redu, ljubica?

ASHE: Sem, ja. Nekaj bi ti morala povedat.

BERNARD: Aha.

ASHE: Nekaj, nekaj takega kot sporočilo.

BERNARD: To se sliši kar zlovešče.

Od koga?

ASHE: Odločila sem se, da ti ne.

BERNARD: Kaj?

ASHE: Odločila sem se, da ne prenesem sporočila.

Mislim. Oprosti. A sem čudna?

BERNARD: Malo si, ljubica. Ampak danes smo lahko.

Danes smo lahko, karkoli hočemo. Zamisli si to.

ASHE: Hvala, ker si mi dovolil, da imam govor.

BERNARD: V redu je. Mislim sem, da ga bo hotel imet Steven. Glede na to, kako govori.

ASHE: Ja. Ne bom dolga.

BERNARD: Ne. Bolje, da ne, ob takih prilikah.

ASHE: Zelo si čeden.

BERNARD: O.

Zajoka. Ona ga gleda. On neha jokati.

Torej.

ASHE: Takoj bom zunaj.

BERNARD: Ne smeva bit pozna, ljubica. Nisem prepričan, ali naju bodo čakali.

ASHE: Rabim samo –

On gre.

Ashe je sama.

Zapoje kitico iz pesmi Himna severa.

Vadi svoj govor.

ASHE: Rada bi povedala nekaj besed. Rada bi povedala nekaj besed o svoji mami. Najlepša hvala, ker ste danes tukaj. Rada bi povedala par besed o Christine. Hvala lepa, ker ste prišli.

Igralci zapojejo refren Himne severa.

Luč ugasne.

**Priloga gledališkega lista Mestnega gledališča ljubljanskega
Letnik LXXV, sezona 2024/2025, številka 4**